VĂN HÓA

CƠ QUAN CỦA BỘ VĂN HÓA, THỂ THAO VÀ DU LỊCH

NĂM THỨ 69

THỨ HAI

2.3.2026 (14.1 Bính Ngọ)

Số 26 (4317)

www.baovanhoa.vn

Email: baovanhoa@fpt.vn

NGÀY HỘI "SẮC XUÂN TRÊN MỌI MIỀN TỔ QUỐC" NĂM 2026:

Biểu tượng sinh động của đại đoàn kết toàn dân tộc

(VH). Phát biểu chỉ đạo tại Ngày hội "Sắc xuân trên mọi miền Tổ quốc" năm 2026 diễn ra vào cuối tuần qua tại Làng Văn hóa - Du lịch các dân tộc Việt Nam (Đoài Phương, Hà Nội), Phó Thủ tướng Mai Văn Chính đánh giá, Ngày hội năm nay tiếp tục tái hiện sinh động các nghi thức, lễ hội đặc trưng; tôn vinh vai trò của nghệ nhân, già làng, trưởng bản, người có uy tín, những chủ thể văn hóa trực tiếp sáng tạo, gìn giữ và trao truyền giá trị quý báu cho thế hệ mai sau. [8+9]

Cộng đồng các dân tộc trong Ngày hội "Sắc xuân trên mọi miền Tổ quốc" năm 2026 — Ảnh: TR.HUẤN

Đồng chí Phạm Văn Đồng để lại nhiều bài học quý báu, thiết thực [2]

BẦU CỬ QUỐC HỘI KHÓA XVI VÀ HĐND CÁC CẤP NHIỆM KỲ 2026 - 2031

Cam kết đưa văn hóa trở thành động lực phát triển [3]

TRIỂN KHAI THỰC HIỆN NGHỊ QUYẾT SỐ 80-NQ/TW VỀ PHÁT TRIỂN VĂN HÓA VIỆT NAM:

Khẳng định vị thế trung tâm của văn hóa trong kỷ nguyên mới [7]

Truyền thông số mở rộng sức lan tỏa điểm đến [6]

Còn đó nỗi lo trong hoạt động lễ hội [5]

CÁC TRANG WEB LẬU LẠI "QUẨY":

Cuộc chiến dài hơi trong bảo vệ bản quyền [12]

Bóng đá Iran và dấu hỏi World Cup [15]

VĂN HÓA & **SUY NGẪM**

Tăng cường các biện pháp bảo mật thông tin cá nhân

● **THS PHẠM VĂN CHUNG**

Bảo mật thông tin cá nhân rất quan trọng đối với mỗi người, không những liên quan đến các thông tin bí mật riêng tư được pháp luật bảo vệ mà còn hạn chế các hành vi vi phạm pháp luật khác có thể ảnh hưởng đến quyền, lợi ích hợp pháp của công dân. Minh chứng rõ nhất là hành vi đánh cắp tài khoản, bí mật đời tư với mục đích trục lợi, gây hại, thao túng, tạo áp lực lên cá nhân đó buộc phải thực hiện hành vi sai trái.

(Xem tiếp trang 2)

Đồng chí Phạm Văn Đồng để lại nhiều bài học quý báu, thiết thực

● NHƯ ĐỒNG

Sáng qua 1.3, tại xã Mộ Đức, Tỉnh ủy, HĐND, UBND, Ủy ban MTTQ tỉnh Quảng Ngãi tổ chức Lễ kỷ niệm 120 năm Ngày sinh Thủ tướng Phạm Văn Đồng (1.3.1906 - 1.3.2026). Thủ tướng Chính phủ Phạm Minh Chính dự và phát biểu tại Lễ kỷ niệm.

Thủ tướng Phạm Minh Chính phát biểu tại buổi lễ

Dự sự kiện có nguyên Chủ tịch nước Nguyễn Minh Triết, Trương Tấn Sang; Ủy viên Bộ Chính trị, Bí thư Trung ương Đảng, Trưởng ban Tuyên giáo và Dân vận Trung ương Trịnh Văn Quyết; Ủy viên Bộ Chính trị, Giám đốc Học viện Chính trị Quốc gia Hồ Chí Minh Đoàn Minh Huấn; Bí thư Trung ương Đảng, Phó Chủ tịch nước Võ Thị Ánh Xuân; Phó Thủ tướng Thường trực Nguyễn Hòa Bình; Phó Thủ tướng Bùi Thanh Sơn; Phó Chủ tịch Quốc hội Trần Quang Phương; lãnh đạo các Bộ, ngành, cơ quan Trung ương; lãnh đạo tỉnh Quảng Ngãi và các tỉnh, thành phố bạn; đại diện gia đình cố Thủ tướng Phạm Văn Đồng... Tổng Bí thư Tô Lâm gửi lẵng hoa chúc mừng.

Trước khi diễn ra Lễ kỷ niệm, Thủ tướng Phạm Minh Chính cùng các lãnh đạo, nguyên lãnh đạo Đảng, Nhà nước và các đại biểu đã dâng hương tưởng niệm Thủ tướng Phạm Văn Đồng và trồng cây lưu niệm tại khu lưu niệm Thủ tướng Phạm Văn Đồng ở xã Mộ Đức.

Thay mặt lãnh đạo Đảng, Nhà nước phát biểu tại sự kiện, Thủ tướng Phạm Minh Chính cho biết, đồng chí Phạm Văn Đồng thuộc lớp lãnh đạo đầu tiên của Đảng Cộng sản Việt Nam, của nước Việt Nam Dân chủ Cộng hòa trưởng thành từ thực tiễn đấu tranh cách mạng, hơn ai hết, đồng chí là người thấm thía sâu sắc nhất giá trị của hòa bình, độc lập, tự do và thống nhất của đất nước; cũng như kiên định theo đuổi đến cùng mục tiêu đem lại cuộc sống ấm no, hạnh phúc cho nhân dân. Thủ tướng Phạm Minh Chính nêu rõ, đồng chí Phạm Văn Đồng đã sớm hòa mình vào phong trào yêu nước của thanh niên trí thức; dưới sự dìu dắt trực tiếp của lãnh tụ Nguyễn Ái Quốc, tinh thần dân tộc tự phát của người thanh niên yêu nước đã chuyển biến thành sự giác ngộ lý tưởng cách mạng.

Những năm tháng hoạt động bí mật, bị giam cầm tại nơi ngục tù Côn Đảo càng tôi luyện bản lĩnh, khí tiết và sự kiên định son sắt của đồng chí vào con đường cách mạng đã lựa chọn. Đồng chí tích cực tham gia vào quá trình xây dựng căn cứ địa, chuẩn bị lực lượng, góp phần vào thắng lợi của cuộc Tổng khởi nghĩa giành chính quyền về tay nhân dân vào mùa thu lịch sử năm 1945. Bên cạnh bản lĩnh, phẩm chất đạo đức sáng ngời của một người chiến sĩ cộng sản, đồng chí Phạm Văn Đồng còn được ghi nhận như một nhà lãnh đạo tài năng với tư duy đổi mới, tầm nhìn chiến lược và năng lực tổ chức điều hành xuất sắc. Sau Cách mạng Tháng Tám năm 1945, đồng chí Phạm Văn Đồng được Đảng và Chủ tịch Hồ Chí Minh tin tưởng giao đảm nhiệm nhiều trọng trách quan trọng, từ tham gia lãnh đạo kháng chiến, kiến quốc đến trực tiếp đứng đầu điều hành các lĩnh vực tài chính, đối ngoại. Đặc biệt, đồng chí Phạm Văn Đồng được Đảng, Nhà nước giao trọng trách Thủ tướng Chính phủ trong hơn ba thập kỷ (1955-1987)...

Cuộc đời và sự nghiệp cách mạng phong phú, kiên trì, bền bỉ của đồng chí Phạm Văn Đồng để lại nhiều kinh nghiệm quý báu, thiết thực đối với sự nghiệp xây dựng và phát triển đất nước hôm nay. Một là, kiên định lý tưởng, vững vàng trước mọi khó khăn, thử thách. Hai là, xây dựng Nhà nước của dân, do dân, vì dân; lấy nhân dân làm trung tâm. Ba là, đề cao trí tuệ, tư duy đổi mới, phát triển giáo dục và văn hóa; coi giáo dục là quốc sách hàng đầu, văn hóa là nền tảng tinh thần và động lực của phát triển. Bốn là, kết hợp chặt chẽ giữa kiên định nguyên tắc và linh hoạt trong sách lược. Năm là, đề cao trách nhiệm nêu gương, đạo đức, trách nhiệm và tinh thần tự phê bình và phê bình; giản dị, liêm khiết, tận tụy và dám nhận trách nhiệm trước Đảng, trước nhân dân... ■

Tăng cường...

(Tiếp theo trang 1)

Tình trạng làm lộ bí mật thông tin cá nhân hiện nay khá phổ biến và ngày càng có xu hướng gia tăng nghiêm trọng. Do đó, chẳng có gì quá bất ngờ hay ngạc nhiên khi một ngày nào đó bạn nhận được điện thoại từ một người hoàn toàn xa lạ, có khi ở cách xa hàng ngàn cây số và bạn không hề quen biết, chưa từng gặp mặt. Sau màn chào hỏi rất lịch sự, ân cần là lời mời chào bạn tham gia một chương trình nào đó hoặc đề nghị mua ấn phẩm, sách báo hay mua bảo hiểm... Tất nhiên là kèm theo lời quảng cáo về những khuyến mãi, ưu đãi đặc biệt nào đó. Điều đáng nói là họ không những biết số điện thoại, tên tuổi của bạn mà còn biết rất rõ về gia đình, nơi làm việc, vị trí công tác, ngày tháng năm sinh, gia đình, địa chỉ nhà riêng, quê quán... Việc này không những gây phiền hà, rắc rối trong cuộc sống, sinh hoạt bình thường của chúng ta mà tài sản trong tài khoản của bạn có thể bị chiếm đoạt hoặc bị tống tiền, bôi nhọ danh dự cá nhân...

Vậy tại sao những người này lại biết rất rõ về thông tin, bí mật riêng tư của chúng ta? Rất đơn giản đó là do thông tin về nhân thân của bạn đã bị ai đó tiết lộ và cung cấp trái phép cho người khác, khi chưa có sự đồng ý của bạn. Bởi vì, trong cuộc sống hằng ngày chúng ta phải khai báo các thông tin bản thân vì những mục đích khác nhau như nộp thuế, sơ yếu lý lịch, hồ sơ cán bộ, công chức, đăng ký lắp đặt điện, nước, điện thoại, làm CCCD, hộ chiếu... theo yêu cầu của cơ quan, tổ chức có thẩm quyền. Đây là nguyên nhân dẫn đến làm lộ bí mật và cung cấp thông tin khách hàng ra bên ngoài, vì rất ít người dân tự làm lộ thông tin, bí mật cá nhân, gia đình ra bên ngoài.

Trong thời đại tội phạm công nghệ cao xuất hiện ngày càng nhiều như hiện nay thì việc tiết lộ, cung cấp thông tin cá nhân ra bên ngoài một cách bất hợp pháp là khá nguy hiểm. Bởi vì, dựa vào các thông tin cá nhân có được các đối tượng xấu, tổ chức tội phạm sẽ khai thác, sử dụng thông tin này để thực hiện hành vi lừa đảo, tống tiền hoặc chiếm đoạt tài sản qua việc mở tài khoản ngân hàng, thậm chí thành lập doanh nghiệp để trốn thuế... Điều này không những ảnh hưởng quyền, lợi ích hợp pháp của công dân mà còn ảnh hưởng tiêu cực đến trật tự, an toàn xã hội, xa hơn có thể là ảnh hưởng đến bí mật quốc gia, an ninh chính trị của đất nước, nhất là đối với những người có địa vị xã hội, lãnh đạo chủ chốt trong các ngành, lĩnh vực, lãnh đạo cấp cao...

Vì vậy, các cơ quan chức năng cần có các biện pháp bảo mật tuyệt đối với những thông tin quan trọng, cơ bản của mỗi cá nhân; đồng thời có chế tài xử lý nghiêm tình trạng khai thác, sử dụng thông tin cá nhân một cách bất hợp pháp. Theo đó, nghiêm cấm hành vi đánh cắp, cung cấp, mua bán thông tin cá nhân mà không được sự đồng ý của chủ sở hữu vì bất cứ lý do gì. Điều này không những phòng ngừa nguy cơ bị kẻ xấu lợi dụng để sử dụng vào các mục đích bất chính, vụ lợi gây thiệt hại cho người dân mà còn liên quan đến tình hình trật tự, an toàn xã hội, an ninh quốc phòng của đất nước. ■

Đẩy mạnh phổ biến, giáo dục pháp luật phục vụ cuộc bầu cử đại biểu Quốc hội khóa XVI và HĐND các cấp

Bộ VHTTDL vừa ban hành công văn chỉ đạo các cơ quan, đơn vị thuộc Bộ đẩy mạnh công tác phổ biến, giáo dục pháp luật (PBGDPL) phục vụ cuộc bầu cử đại biểu Quốc hội khóa XVI và đại biểu Hội đồng nhân dân các cấp nhiệm kỳ 2026 - 2031. Theo đó, Bộ VHTTDL đề nghị các cơ quan, đơn vị thuộc Bộ tăng cường thông tin, truyền thông về Nghị quyết Đại hội đại biểu toàn quốc lần thứ XIV của Đảng và các Nghị quyết của Bộ Chính trị; kịp thời biểu dương, nhân rộng các mô hình PBGDPL có hiệu quả, góp phần củng cố niềm tin của nhân dân, tạo sự đồng thuận trong xã hội.

Cùng với đó, Bộ VHTTDL yêu cầu các cơ quan, đơn vị tập trung truyền thông, phổ biến sâu rộng các quy định pháp luật về bầu cử, giúp cán bộ, công chức, viên chức, người lao động và nhân dân hiểu rõ mục đích, ý nghĩa của cuộc bầu cử; quyền bầu cử, ứng cử của công dân; quyền và trách nhiệm của cử tri; quy trình, thủ tục, các bước tiến hành bầu cử và các nội dung liên quan trực tiếp đến quyền, nghĩa vụ của cử tri và ứng cử viên theo Luật sửa đổi, bổ sung một số điều của Luật Bầu cử đại biểu Quốc hội và đại biểu Hội đồng nhân dân năm 2025.

Về khẩu hiệu tuyên truyền, các cơ quan, đơn vị thực hiện theo định hướng của Ban Tuyên giáo và Dân vận Trung ương; đồng thời có thể chủ động xây dựng khẩu hiệu phù hợp với đặc thù, yêu cầu nhiệm vụ chuyên môn của đơn vị và tham khảo các khẩu hiệu truyền thông do Bộ Tư pháp đăng tải trên Cổng Thông tin điện tử PBGDPL quốc gia (địa chỉ: http://pbgdpl.gov.vn). Các đơn vị tăng cường ứng dụng nền tảng số, mạng xã hội; phát huy vai trò của các cơ quan báo chí, phương tiện thông tin đại chúng; biên soạn tài liệu tuyên truyền ngắn gọn, dễ hiểu, xây dựng tài liệu song ngữ (tiếng Việt và tiếng dân tộc thiểu số) khi cần thiết.

Bên cạnh đó, căn cứ điều kiện thực tế, các cơ quan, đơn vị có thể tổ chức các cuộc thi trực tuyến tìm hiểu pháp luật về bầu cử; mở chuyên mục tuyên truyền trên cổng, trang thông tin điện tử, báo chí và tổ chức các đợt cao điểm truyền thông nhằm lan tỏa tinh thần trách nhiệm, bảo đảm cuộc bầu cử thực sự là ngày hội của toàn dân.

Thông qua việc triển khai đồng bộ các giải pháp truyền thông, phổ biến, giáo dục pháp luật, Bộ VHTTDL hướng tới mục tiêu nâng cao nhận thức pháp luật trong toàn ngành và xã hội, góp phần tổ chức thành công cuộc bầu cử đại biểu Quốc hội khóa XVI và đại biểu HĐND các cấp nhiệm kỳ 2026-2031, bảo đảm dân chủ, đúng quy định, an toàn và hiệu quả. **L.SƠN**

BẦU CỬ QUỐC HỘI KHÓA XVI VÀ HĐND CÁC CẤP NHIỆM KỲ 2026 - 2031

THỨ TRƯỞNG THƯỜNG TRỰC BỘ VHTTDL LÂM THỊ PHƯƠNG THANH:

Cam kết đưa văn hóa trở thành động lực phát triển

● HÀ AN - HIỀN NGUYỄN, ảnh: TR.HUẤN

Trong hai ngày 27-28.2, tại phường Việt Hưng và xã Đông Anh (Hà Nội), Ủy viên BCH Trung ương Đảng, Thứ trưởng Thường trực Bộ VHTTDL Lâm Thị Phương Thanh đã tham dự các hội nghị tiếp xúc cử tri với người ứng cử đại biểu Quốc hội nhiệm kỳ 2026-2031 thuộc đơn vị bầu cử số 10; trình bày chương trình hành động theo quy định của pháp luật.

Hội nghị tiếp xúc cử tri thuộc đơn vị bầu cử số 10

Các hội nghị do Ủy ban MTTQ thành phố Hà Nội phối hợp với UBND thành phố, Ủy ban Bầu cử thành phố và chính quyền các địa phương tổ chức, với sự tham dự của lãnh đạo thành phố cùng đông đảo cử tri. Đơn vị bầu cử số 10 có 5 ứng cử viên tham gia ứng cử đại biểu Quốc hội khóa XVI. Tại hội nghị, đại diện Ủy ban MTTQ Việt Nam thành phố đã giới thiệu tóm tắt tiểu sử các ứng cử viên; sau đó từng ứng cử viên trình bày chương trình hành động, trao đổi và lắng nghe ý kiến, kiến nghị của cử tri.

Không khí các buổi tiếp xúc diễn ra thẳng thắn, dân chủ. Nhiều vấn đề thiết thực được cử tri quan tâm như định hướng phát triển Thủ đô bền vững, mở rộng không gian đô thị hai bên sông Hồng, nâng cao hiệu quả giám sát các dự án trọng điểm, phát triển kinh tế gắn với nâng cao đời sống văn hóa tinh thần của người dân. Cử tri cũng bày tỏ kỳ vọng các đại biểu Quốc hội tương lai sẽ tăng cường trách nhiệm giám sát, phản ánh trung thực tiếng nói của nhân dân và thúc đẩy hoàn thiện hệ thống chính sách phù hợp thực tiễn. Các ứng cử viên đều khẳng định, nếu được tín nhiệm sẽ thực hiện đầy đủ trách nhiệm của đại biểu Quốc hội; tham dự nghiêm túc các kỳ họp; tích cực tham gia thảo luận, quyết định những vấn đề quan trọng của đất nước; nâng cao chất lượng lập pháp và tăng cường hoạt động giám sát…

Thứ trưởng Thường trực Bộ VHTTDL Lâm Thị Phương Thanh tiếp xúc cử tri tại tổ bầu cử số 10

Hoàn thiện thể chế văn hóa trong bối cảnh mới

Phát biểu tại hội nghị, Thứ trưởng Thường trực Bộ VHTTDL Lâm Thị Phương Thanh bày tỏ vinh dự khi được giới thiệu ứng cử đại biểu Quốc hội khóa XVI tại Hà Nội. Theo Thứ trưởng Thường trực, đảm nhiệm vai trò đại biểu Quốc hội đã là trách nhiệm lớn, song trở thành đại biểu của Thủ đô, trung tâm chính trị, văn hóa của cả nước, càng đòi hỏi trách nhiệm cao hơn, đồng thời cũng là niềm tự hào đối với cá nhân.

Trình bày chương trình hành động, Thứ trưởng Thường trực Lâm Thị Phương Thanh khẳng định nếu được cử tri tín nhiệm sẽ nỗ lực hoàn thành tốt nhiệm vụ của người đại biểu nhân dân trên cơ sở kinh nghiệm công tác và thực tiễn quản lý; tham gia đầy đủ các kỳ họp, tích cực tiếp xúc cử tri, đóng góp ý kiến có trách nhiệm vào việc quyết định các vấn đề quan trọng của đất nước với tinh thần sát thực tiễn, bảo đảm tính khả thi và tầm nhìn dài hạn. Trong lĩnh vực chuyên môn, Thứ trưởng Thường trực cam kết tập trung nghiên cứu, đóng góp vào quá trình xây dựng và hoàn thiện hệ thống pháp luật đồng bộ; tăng cường giám sát trong các lĩnh vực văn hóa, thông tin, thể thao và du lịch; chủ động đề xuất các cơ chế, chính sách mang tính đột phá để văn hóa thực sự trở thành nền tảng tinh thần của xã hội, nguồn lực nội sinh và động lực phát triển bền vững.

Thứ trưởng Thường trực cho biết, sẽ đồng hành cùng Đảng bộ, chính quyền và nhân dân Thủ đô trong triển khai các quyết sách chiến lược, thực hiện hiệu quả các nghị quyết của Trung ương và Luật Thủ đô (sửa đổi), góp phần xây dựng Hà Nội phát triển theo hướng văn minh, hiện đại nhưng vẫn giàu bản sắc; hài hòa giữa bảo tồn di sản với phát triển công nghiệp văn hóa và kinh tế sáng tạo; nâng cao đời sống văn hóa tinh thần của người dân. Trao đổi với cử tri về những vấn đề văn hóa đặt ra trong giai đoạn hiện nay, Thứ trưởng Thường trực nhấn mạnh yêu cầu cấp thiết phải tiếp tục hoàn thiện cơ chế, chính sách nhằm thể chế hóa các chủ trương lớn của Đảng về phát triển văn hóa. Theo Thứ trưởng Thường trực, mục tiêu là xây dựng hệ thống chính sách đủ mạnh để công nghiệp văn hóa và du lịch văn hóa trở thành động lực tăng trưởng mới, vừa bảo tồn giá trị truyền thống vừa đóng góp cho kinh tế.

Trước những băn khoăn của cử tri về tác động của môi trường số đối với đạo đức xã hội và đời sống văn hóa, bà cho rằng yếu tố cốt lõi vẫn là con người. Con người vừa là chủ thể, vừa là mục tiêu của phát triển văn hóa; do đó việc xây dựng môi trường văn hóa lành mạnh cần được triển khai đồng bộ từ gia đình, nhà trường đến xã hội. "Hệ giá trị văn hóa, hệ giá trị quốc gia, gia đình và con người Việt Nam cần được nuôi dưỡng từ môi trường văn hóa lành mạnh ngay từ cơ sở. Trong bối cảnh môi trường số tác động ngày càng sâu rộng, việc xây dựng môi trường văn hóa cần được triển khai đồng bộ từ gia đình, nhà trường đến xã hội", Thứ trưởng Thường trực Lâm Thị Phương Thanh khẳng định.

Để đáp ứng yêu cầu mới, Thứ trưởng Thường trực đề xuất ba nhóm giải pháp lớn: Hoàn thiện pháp luật nhằm tháo gỡ các điểm nghẽn trong môi trường số; đổi mới phương thức quản lý theo hướng chuyển từ "quản lý" sang "quản trị", từ tiền kiểm sang hậu kiểm; và tăng cường phối hợp giữa gia đình, nhà trường, xã hội để hình thành môi trường văn hóa bền vững từ cơ sở. Liên quan đến phát triển công nghiệp văn hóa, Thứ trưởng Thường trực cho biết chiến lược quốc gia đã xác định nhiều lĩnh vực trụ cột như điện ảnh, nghệ thuật biểu diễn, thiết kế sáng tạo, quảng cáo, du lịch văn hóa, xuất bản, trò chơi giải trí… Đây là khu vực có tiềm năng lớn, đóng góp ngày càng rõ nét cho kinh tế và tạo việc làm cho xã hội. Hà Nội được kỳ vọng tiếp tục giữ vai trò tiên phong trong phát triển lĩnh vực này.

Thúc đẩy du lịch xanh, kinh tế ban đêm...

Trả lời câu hỏi của cử tri về phát triển du lịch, Thứ trưởng Thường trực cho rằng ngành Du lịch thời gian qua đã phục hồi tích cực nhờ nhiều chính sách hỗ trợ, song vẫn còn những hạn chế về thể chế, hạ tầng và năng lực cạnh tranh. Trong bối cảnh mới, phát triển xanh và bền vững là yêu cầu tất yếu.

Theo đó, cần hoàn thiện hành lang pháp lý nhằm khuyến khích doanh nghiệp bảo vệ môi trường, bảo tồn tài nguyên và tạo sinh kế bền vững cho cộng đồng địa phương; đồng thời xây dựng bộ tiêu chí quốc gia về du lịch xanh gắn với các chính sách ưu đãi phù hợp. Việc tăng cường liên kết vùng, đầu tư hạ tầng giao thông và mở rộng kết nối quốc tế cũng được xem là yếu tố then chốt để nâng cao sức cạnh tranh điểm đến. Đối với kinh tế ban đêm, lĩnh vực được nhiều cử tri quan tâm, Thứ trưởng Thường trực cho rằng cần rà soát các quy định hiện hành, xây dựng cơ chế thí điểm hoặc sửa đổi chính sách để tạo điều kiện phát triển tại các trung tâm du lịch lớn. Kinh tế ban đêm cần được định hướng theo hướng văn hóa sáng tạo, mở rộng không gian trải nghiệm chứ không chỉ dừng ở các hoạt động giải trí đơn thuần.

Một nội dung nhận được nhiều ý kiến trao đổi là chuyển đổi số trong văn hóa, thể thao và du lịch. Theo Thứ trưởng Thường trực, cần đẩy mạnh xây dựng cơ sở dữ liệu du lịch quốc gia, kết nối với dữ liệu dân cư và xuất nhập cảnh để phục vụ quản lý, dự báo thị trường và nâng cao hiệu quả điều hành. Bên cạnh đó, việc số hóa và quảng bá sản phẩm văn hóa trên nền tảng số cần được tăng cường nhằm mở rộng khả năng tiếp cận công chúng, nâng cao giá trị sản phẩm. Công tác bảo vệ bản quyền trong môi trường số cũng phải được chú trọng thông qua hoàn thiện pháp luật và nâng cao nhận thức xã hội. Đồng thời nhấn mạnh yêu cầu phát triển nguồn nhân lực số, nâng cao văn hóa số cho cả người dân và đội ngũ quản lý; đầu tư đồng bộ hạ tầng và hệ sinh thái số để lưu trữ, phân phối sản phẩm văn hóa, thể thao và du lịch một cách hiệu quả.

Kết thúc chương trình tiếp xúc, Thứ trưởng Thường trực Lâm Thị Phương Thanh khẳng định sẽ tiếp tục rèn luyện phẩm chất chính trị, đạo đức, giữ mối liên hệ chặt chẽ với cử tri; thường xuyên lắng nghe, tiếp thu ý kiến nhân dân để phản ánh kịp thời tới Quốc hội và các cơ quan chức năng, đồng thời theo dõi, giám sát việc giải quyết kiến nghị nhằm bảo đảm quyền lợi chính đáng của người dân. ■

"Khoảnh khắc di sản" lan tỏa những giá trị của di sản thế giới

Từ ngày 28.2 - 11.3, tại di tích Côn Sơn thuộc quần thể Di sản thế giới Yên Tử - Vĩnh Nghiêm - Côn Sơn, Kiếp Bạc (phường Trần Hưng Đạo, Hải Phòng), Bảo tàng Hải Phòng tổ chức khai mạc trưng bày chuyên đề "Khoảnh khắc di sản" nhằm tôn vinh, quảng bá các giá trị nổi bật toàn cầu của năm điểm di tích thành phần của Hải Phòng trong quần thể di sản, gồm: Côn Sơn, Kiếp Bạc, Thanh Mai, Kính Chủ và Nhẫm Dương.

Với 100 hình ảnh tiêu biểu, đặc sắc, trưng bày giới thiệu tới người dân địa phương và du khách những góc nhìn mới, khoảnh khắc đẹp, ấn tượng được lựa chọn từ chính đời sống của di tích: Cảnh quan, nghi lễ, lễ hội, trò chơi dân gian, các hoạt động tiêu biểu cùng vẻ đẹp tự nhiên về cảnh quan, kiến trúc và những phút lắng đọng của du khách khi tham quan.

Tại không gian di sản thế giới Côn Sơn, Thư viện thành phố Hải Phòng tổ chức Ngày hội sách Di sản với chủ đề "Sách - Di sản - Kết nối tri thức và tương lai", giới thiệu gần 2.000 tư liệu, ấn phẩm, tài liệu số hóa. Ngày hội tập trung giới thiệu tinh hoa Thiền phái Trúc Lâm gắn với ba vị Tổ: Trần Nhân Tông, Pháp Loa và Huyền Quang; cùng các tư liệu về danh nhân văn hóa thế giới Nguyễn Trãi, anh hùng dân tộc Trần Hưng Đạo, danh nhân văn hóa Nguyễn Bỉnh Khiêm - một nhà giáo, nhà tư tưởng, nhà tiên tri lỗi lạc, một nhân vật có tầm ảnh hưởng nhất thế kỷ XVI. Theo bà Nguyễn Thị Giang Thanh, Giám đốc Thư viện thành phố Hải Phòng, một điểm nhấn của không gian trưng bày là triển lãm báo Xuân của 34 tỉnh, thành phố trên cả nước, kết hợp phương pháp đọc truyền thống với công nghệ số. Du khách tham gia Ngày hội sách được trải nghiệm các hoạt động như đọc để kết nối, giao lưu tìm hiểu kiến thức, thi tìm hiểu về di sản Hải Phòng qua từng trang sách; được tặng thẻ thư viện miễn phí và nhiều đầu sách giá trị.

Việc lần đầu tổ chức Ngày hội sách Di sản là bước đi đổi mới trong tiếp cận, phát huy giá trị di sản, đưa di sản đến gần hơn với cộng đồng thông qua con đường tri thức. **V.D**

Hành trình hồi sinh liễn làng Chuồn

● **Bài, ảnh: SƠN THÙY**

Sau thời gian dài vắng bóng và tưởng chừng đã mai một, liễn làng Chuồn vừa được một nhóm bạn trẻ yêu di sản phục hồi, mở ra cơ hội sống lại văn hóa xưa của người dân xứ Huế mỗi dịp Tết đến Xuân về.

Ở Huế có ba dòng tranh dân gian nổi tiếng, gồm tranh làng Sình, tranh liễn làng Chuồn và tranh Tây Hồ. Vì nhiều nguyên nhân khác nhau, chỉ còn tranh làng Sình được giữ gìn, trao truyền và phát huy giá trị rộng rãi trong cộng đồng; còn tranh liễn làng Chuồn và tranh Tây Hồ đã "biến mất" khỏi đời sống của người dân thời gian dài.

Tháng 1.2026, bộ tranh liễn "Phúc - Tứ linh" đánh dấu sự trở lại của nghề liễn làng Chuồn xứ Huế

Tưởng chừng bỏ cuộc…

Làng Chuồn hay là làng An Truyền, nay thuộc phường Mỹ Thượng, TP Huế nổi tiếng với vùng đất khoa bảng và dấu ấn văn hóa của xứ Huế. Trong tâm thức của những người xưa, tranh liễn làng Chuồn gắn liền với dịp Tết đến Xuân về. Đây là dòng tranh rất được ưa chuộng để treo ở vị trí trang trọng trong mỗi gia đình, nhà thờ họ tộc… Thế nhưng hàng chục năm qua, nét văn hóa này gần như không còn khi người nghệ nhân cuối cùng làm tranh liễn qua đời.

Anh Ngô Quý Đức với bộ mộc bản (năm tấm) liễn làng Chuồn vừa được giới thiệu tại Hà Nội

Trong hành trình nghiên cứu và tìm hiểu của nhóm bạn trẻ yêu di sản văn hóa truyền thống do Ngô Quý Đức (41 tuổi, Hà Nội) khởi xướng, tranh liễn làng Chuồn dần được đánh thức trở lại. Chia sẻ về hành trình này, Đức cho biết, có những lúc nhóm đã muốn bỏ cuộc vì thiếu tư liệu, thiếu kinh phí, nhưng khi nhìn thấy những hình ảnh tư liệu về bức liễn đỏ trong ngày Tết cổ truyền của người dân xứ Huế, nhóm lại quyết tâm phải làm đến cùng.

Nhóm nghiên cứu đã giành thời gian cả năm trời để lần tìm từng mảnh tư liệu rời rạc, phục dựng tạo hình rồng, phượng trên bản vẽ 2D. Sau đó tìm đến làng nghề Thanh Liễu ở Hải Dương (nay thuộc TP Hải Phòng) nổi tiếng hơn 500 năm với nghề khắc in mộc bản của cả nước để nhờ nghệ nhân khắc lại mộc bản gỗ. Tại đây, với sự đồng hành của nghệ nhân Nguyễn Công Tráng và các nghệ nhân trẻ Nguyễn Công Đạt, Phạm Quang, bộ khắc mộc bản từ ba tấm rồi bộ năm tấm của tranh liễn làng Chuồn xưa dần được hoàn thiện tỉ mỉ với đường nét kỹ thuật tinh tế. Từ những bản in thử đầu tiên bằng mực truyền thống trên giấy dó, nhóm tiếp tục điều chỉnh hoa văn, bố cục viền, hoàn thiện chi tiết để tiệm cận nguyên bản xưa của tranh liễn làng Chuồn.

Một trong những yếu tố quyết định thành công là việc tái tạo chất màu cổ truyền. Thay vì dùng mực công nghiệp, nhóm nghiên cứu đã pha chế hỗn hợp chu sa tạo sắc đỏ thắm và hoa hiên tạo sắc cam trầm, in trên nền giấy dó mỏng dai. Khi tờ giấy được bóc khỏi mặt gỗ, các họa tiết Tứ linh hiện lên sắc nét, hài hòa của liễn làng Chuồn xứ Huế xưa. Tháng 1.2026, nhóm của Ngô Quý Đức đã ra mắt, giới thiệu bộ tranh liễn làng Chuồn "Phúc - Tứ linh" (ba tấm) gây ấn tượng với công chúng. Trên nền giấy dó nhuộm sắc điều, những họa tiết Long - Lân - Quy - Phụng cùng câu đối cổ hiện lên trang nghiêm, rực rỡ, đậm nét văn hóa Tết. Đặc biệt, hành trình không dừng lại mà tiếp tục "nâng cấp" bộ liễn năm tấm (Ngũ sự) với bổ sung cặp tranh "Hạc ngự lưng Quy", vừa được giới thiệu đến công chúng tại Hà Nội ngay trước thềm Tết Nguyên đán Bính Ngọ 2026.

Cần có giải pháp để giá bán mềm hơn

Trước đây, nhiều gia đình ở làng Chuồn biết in liễn để trang trí và bán đi khắp nơi để treo dịp Tết. Thường từ tháng 10 âm lịch, các hộ đã in liễn cho đến những ngày cuối tháng Chạp, có hộ in đến hàng trăm, hàng nghìn bộ liễn. Cũng chính vì thế, dân cư xứ Huế xưa thường chuộng treo tranh liễn đón Tết Nguyên đán.

Theo nhà nghiên cứu Nguyễn Xuân Hoa, nguyên Giám đốc Sở VHTT TP Huế, làng Chuồn là vùng đất nổi tiếng của Huế, nơi đây lưu giữ nhiều nét đẹp văn hóa truyền thống xưa. Tranh liễn làng Chuồn là sản phẩm văn hóa không thể thiếu trong mỗi dịp Tết đến Xuân về, thiếu đi bộ liễn này như bớt đi vị Tết. Qua nhiều năm, các bạn trẻ đã nghiên cứu, sưu tầm và hồi sinh được tranh liễn với tính sáng tạo độc đáo đã góp phần làm sống lại không gian văn hóa một thời của làng quê ven phá Tam Giang nói riêng và của xứ Huế nói chung. Tuy nhiên, nhà nghiên cứu Nguyễn Xuân Hoa cũng cho rằng, hiện nay việc chế tác rất công phu, đặc biệt là công đoạn tạo màu thủ công, đòi hỏi giá thành sản phẩm khá cao so với "sức mua" chung của người dân địa phương. Về lâu dài, để nghề liễn làng Chuồn sống được và bền vững, cần có các giải pháp phù hợp để giá bán mềm hơn.

Theo chia sẻ của anh Ngô Quý Đức, hành trình của dự án chưa dừng lại mà chỉ là sự khởi đầu. Dự án mong muốn có dịp gần nhất sẽ trao truyền lại kỹ thuật in liễn cho chính người dân làng Chuồn để nghề truyền thống sống lại trong dòng chảy của thời đại. Trong tương lai, nhóm sẽ tiếp tục kết nối, đồng hành cùng các làng tranh nổi tiếng của Việt Nam để tiếp tục phục chế những ván in đã mai một. Đồng thời, khát vọng hồi sinh dòng tranh in mộc bản Tây Hồ của xứ Huế, góp phần hoàn thiện "bức tranh văn hóa dân gian" Việt Nam. ■

Còn đó nỗi lo trong hoạt động lễ hội

● PGS.TS BÙI HOÀI SƠN

Mỗi mùa xuân, khi đất trời vừa qua những ngày mưa phùn bảng lảng, tiếng trống hội lại vang lên ở khắp các làng quê, phố thị. Với người Việt, lễ hội không chỉ là một sinh hoạt văn hóa, mà còn là một không gian ký ức, nơi cộng đồng gặp lại chính mình trong những nghi lễ, trò diễn, phong tục đã được gìn giữ qua hàng trăm năm lịch sử.

Mỗi lần đi là một lần háo hức, một lần "vui như hội", nhiều khi cũng "tả tơi xem hội" giữa dòng người đông đúc. Nhưng đi cùng niềm vui ấy luôn là một cảm giác khác, một nỗi lo âm thầm về sự an toàn của những người tham gia và cả những người đứng xem.

Điều chỉnh để giữ lâu dài

Còn nhớ những lần đứng giữa không khí sôi động của hội Phết ở Hiền Quan (Phú Thọ), hay những mùa chọi trâu Đồ Sơn (Hải Phòng), nơi từng nhịp trống, từng tiếng reo hò khiến không gian như rung lên bởi năng lượng cộng đồng. Những lễ hội ấy không chỉ là trò vui, mà là biểu tượng của tinh thần làng xã, của niềm tin vào sức mạnh, vào may mắn, vào sự bảo trợ của thần linh. Đó là những giá trị văn hóa sống, không thể thay thế bằng bất kỳ hình thức trình diễn hiện đại nào. Nhưng cũng chính vì đã nhiều lần chứng kiến, chúng tôi hiểu rằng phía sau sự hào hứng ấy là những rủi ro không nhỏ. Lễ hội có yếu tố đối kháng, dù là giữa người với người hay giữa vật với vật luôn tiềm ẩn nguy cơ chấn thương, thậm chí tai nạn nghiêm trọng nếu không được tổ chức với những tiêu chuẩn an toàn phù hợp.

Sự cố đáng tiếc tại lễ hội chọi trâu Đồ Sơn năm 2017, khi một chủ trâu thiệt mạng, đã trở thành một cú sốc lớn đối với xã hội. Nhưng từ cú sốc ấy, địa phương đã từng bước siết chặt quy trình, nâng cao tiêu chuẩn tổ chức, kiểm soát chặt chẽ hơn các khâu liên quan. Điều đó cho thấy một điều quan trọng, lễ hội không mất đi giá trị khi được quản lý chặt chẽ hơn; ngược lại, chính sự chuyên nghiệp và an toàn mới giúp lễ hội tồn tại bền vững trong bối cảnh xã hội hiện đại.

Hội Phết Hiền Quan cũng là một ví dụ về sự điều chỉnh cần thiết. Trước những lo ngại về mất an toàn do tình trạng chen lấn, xô đẩy, địa phương và cơ quan quản lý đã nghiên cứu các phương án tổ chức mới, thậm chí có những thời điểm điều chỉnh hoặc tạm dừng phần tranh phết để bảo đảm trật tự và an toàn. Đó là những quyết định không dễ dàng, bởi chúng chạm tới những yếu tố mà người dân mong đợi nhất. Nhưng chính sự lựa chọn "điều chỉnh để giữ lâu dài" ấy phản ánh một tư duy quản lý văn hóa trưởng thành và có trách nhiệm.

Quan điểm của chúng tôi luôn nhất quán: Lễ hội là tài sản văn hóa vô giá của cộng đồng. Không nên vì một số rủi ro mà phủ nhận hoặc loại bỏ những giá trị đã được tích lũy qua nhiều thế hệ. Nhưng cũng không thể nhân danh truyền thống để duy trì những cách tổ chức không còn phù hợp với điều kiện xã hội hiện nay. Bảo tồn không có nghĩa là giữ nguyên trạng; bảo tồn thực chất là làm cho di sản tiếp tục sống được trong bối cảnh mới.

Tính mạng con người là ưu tiên cao nhất

Trong bối cảnh đó, sự việc đau lòng xảy ra tại hội vật cổ truyền làng Thái Lai (Sóc Sơn, Hà Nội), khi một người tham gia thi đấu gặp chấn thương nghiêm trọng và không qua khỏi, là một hồi chuông cảnh tỉnh. Hội vật vốn là một nét đẹp văn hóa ở nhiều vùng quê, thể hiện tinh thần thượng võ, ý chí rèn luyện và sự tôn trọng luật lệ. Nhưng chính vì mang tính đối kháng trực tiếp, đây cũng là loại hình có nguy cơ cao nếu thiếu các điều kiện bảo đảm an toàn.

Điều khiến chúng ta trăn trở không chỉ là sự mất mát của một gia đình, mà còn là câu hỏi lớn hơn: Khoảng cách giữa truyền thống và yêu cầu quản trị rủi ro hiện đại đang ở đâu? Nhiều lễ hội vẫn được tổ chức theo kinh nghiệm cộng đồng, trong khi quy mô, mật độ người tham gia và mức độ truyền thông đã thay đổi rất nhiều. Khi bối cảnh thay đổi mà cách tổ chức không thay đổi, rủi ro là điều khó tránh khỏi.

Từ những sự việc vừa qua, có lẽ đã đến lúc cần nhìn nhận lại việc tổ chức các lễ hội có yếu tố đối kháng theo một cách tiếp cận mới, không phải để hạn chế hay làm "nhạt" lễ hội, mà để bảo đảm lễ hội được tồn tại lâu dài và an toàn. Trước hết, cần xác định một nguyên tắc rõ ràng, tính mạng và sức khỏe con người là ưu tiên cao nhất. Không có giá trị văn hóa nào có thể đặt cao hơn sự an toàn của con người. Khi nguyên tắc này được đặt ra, mọi quyết định tổ chức sẽ có một chuẩn mực để cân nhắc.

Tiếp đó, các hoạt động đối kháng trong lễ hội cần được quản lý như những hoạt động thể thao đặc thù. Điều đó có nghĩa là phải có quy chuẩn về mặt bằng thi đấu, về phân loại độ tuổi, thể lực, hạng cân; có quy định về kỹ thuật an toàn; có lực lượng trọng tài được tập huấn; có đội ngũ y tế trực tại chỗ và phương án xử lý khẩn cấp khi xảy ra sự cố. Một yếu tố quan trọng khác là kiểm soát người tham gia. Không nên để việc tham gia mang tính tự phát hoặc ngẫu hứng. Cần có đăng ký trước, kiểm tra sức khỏe, loại trừ những trường hợp có nguy cơ cao. Sự chênh lệch lớn về thể lực và kỹ thuật cũng cần được hạn chế để tránh tai nạn không đáng có.

Bên cạnh đó, việc truyền thông và định hướng tâm lý cộng đồng cũng rất cần thiết. Tinh thần của lễ hội là thi tài, giao lưu, tôn vinh giá trị văn hóa, không phải là "ăn thua", càng không phải là kích thích sự cực đoan của đám đông. Khi cộng đồng hiểu đúng giá trị của lễ hội, hành vi tham gia và cổ vũ cũng sẽ trở nên văn minh hơn. Điều quan trọng cần nhấn mạnh là, chuyên nghiệp hóa không làm mất đi bản sắc. Ngược lại, một lễ hội được tổ chức an toàn, trật tự, văn minh sẽ làm nổi bật hơn những giá trị nhân văn của truyền thống. Bản sắc văn hóa không nằm ở sự mạo hiểm hay kịch tính, mà nằm ở tinh thần cộng đồng, ở niềm tin, ở sự gắn kết và ở cách con người ứng xử với nhau.

Trong không khí mùa xuân, khi các lễ hội đang diễn ra trên khắp mọi miền đất nước, câu chuyện về an toàn lễ hội không nên được nhìn bằng tâm lý lo ngại hay cực đoan, mà cần được tiếp cận như một bước trưởng thành trong quản lý văn hóa. Đất nước đang bước vào một giai đoạn phát triển mới, với yêu cầu ngày càng cao về chất lượng quản trị và đời sống văn hóa. Lễ hội, với tư cách là không gian văn hóa cộng đồng lớn nhất cũng cần vận hành theo tinh thần đó. Giữ được lễ hội là giữ được ký ức văn hóa. Nhưng giữ được sự an toàn cho con người mới là điều làm nên ý nghĩa sâu xa của văn hóa. Khi mỗi mùa xuân đến, tiếng trống hội vẫn vang lên rộn ràng, nhưng phía sau đó là một hệ thống tổ chức chặt chẽ, là sự chuẩn bị chuyên nghiệp, là ý thức trách nhiệm của cộng đồng và chính quyền, thì niềm vui sẽ trọn vẹn hơn.

Để rồi, lễ hội vẫn là nơi người ta tìm về, vẫn là nơi ký ức được tiếp nối, vẫn là nơi cộng đồng được gắn kết, nhưng không còn những nỗi lo âm thầm, không còn những bi kịch ngoài mong muốn. Khi đó, truyền thống không chỉ được gìn giữ, mà còn được nâng tầm, để đi cùng đất nước trong một giai đoạn phát triển mới, an toàn hơn, văn minh hơn và nhân văn hơn. ■

Hình ảnh hai đô vật tại hội làng (ảnh chụp màn hình)

Chấn chỉnh hiện tượng thu tiền lộc ấn không đúng quy định tại đền Bảo Lộc

Sau khi dư luận báo chí phản ánh có hiện tượng thu tiền lộc ấn không đúng quy định tại di tích lịch sử, văn hóa Quốc gia đền Bảo Lộc, phường Nam Định (Ninh Bình), chính quyền địa phương đã khẩn trương kiểm tra, làm rõ, yêu cầu BTC lễ hội chấn chỉnh ngay các hoạt động phát sinh, bảo đảm thực hiện nghiêm các quy định của pháp luật về quản lý di tích và tổ chức lễ hội.

Ông Nguyễn Đức Bình, Trưởng Ban quản lý Khu di tích phường Nam Định cho biết, với chức năng là cơ quan quản lý các di tích trên địa bàn, Ban quản lý đã tổ chức cuộc họp với đại diện nhà đền và Tổ dân phố Bảo Lộc để quán triệt, chấn chỉnh hoạt động phát ấn. Tại cuộc họp, Ban quản lý yêu cầu tuyệt đối không để xảy ra tình trạng ép buộc hoặc lợi dụng hoạt động tín ngưỡng để trục lợi dưới bất kỳ hình thức nào. Phải niêm yết công khai thông báo về việc dâng tiền dầu, tiền nhang là hoàn toàn tùy tâm; đưa các vật phẩm như trấn trạch, lệnh xe, bùa… ra ngoài khu vực cung cấm; đặc biệt không được gợi ý giá tiền khi người dân, du khách đến xin lộc ấn, tránh gây hiểu nhầm, phản cảm.

Đền Bảo Lộc nguyên là khu thái ấp của An Sinh Vương Trần Liễu (thân phụ của Anh hùng dân tộc Trần Hưng Đạo). Hiện nay, đền là nơi thờ Quốc công Tiết chế Hưng Đạo Đại Vương Trần Quốc Tuấn cùng gia quyến, gắn với truyền thống lịch sử hào hùng của dân tộc thời Trần. Nhằm bảo đảm các lễ hội đầu năm diễn ra đúng thuần phong mỹ tục, tỉnh Ninh Bình cũng đã triển khai đồng bộ nhiều giải pháp chấn chỉnh tình trạng mê tín dị đoan. Chính quyền các cấp và Ban quản lý di tích đẩy mạnh tuyên truyền, hướng dẫn người dân thực hiện nếp sống văn minh, không lạm dụng tiền lẻ, hạn chế đốt vàng mã, nâng cao ý thức giữ gìn cảnh quan, vệ sinh môi trường, góp phần xây dựng hình ảnh lễ hội trang nghiêm, lành mạnh.

B.H

Truyền thông số mở rộng sức lan tỏa điểm đến

Bài, ảnh: MINH THU

Liên tiếp chạm các mốc kỷ lục về khách quốc tế, du lịch Việt Nam đang cho thấy sức bật mạnh mẽ sau giai đoạn phục hồi. Kết quả này không chỉ đến từ nhu cầu thị trường, mà còn từ sự đổi mới trong tư duy và cách làm xúc tiến, quảng bá điểm đến.

Du lịch Việt Nam khép lại năm 2025 nhiều dấu ấn nổi bật, đặc biệt là sự đổi mới mạnh mẽ trong công tác xúc tiến, quảng bá, góp phần đưa lượng khách quốc tế liên tiếp cán mốc các kỷ lục mới đó là lần đầu tiên vượt trên 21 triệu lượt năm 2025 và đón 2,5 triệu lượt ngay trong tháng đầu năm 2026.

Đổi mới hợp tác công - tư để nâng tầm xúc tiến du lịch

Đóng góp quan trọng vào kết quả trên là công tác xúc tiến, quảng bá du lịch được triển khai chủ động, bài bản và có trọng tâm, trọng điểm. Trong năm 2025, Cục Du lịch Quốc gia Việt Nam đã xây dựng và triển khai Chương trình kích cầu phát triển du lịch nhằm tận dụng cơ hội từ chính sách thị thực thông thoáng mà Chính phủ đã ban hành. Hoạt động xúc tiến không chỉ dừng lại ở việc quảng bá hình ảnh, mà được đặt trong tổng thể chiến lược nâng cao năng lực cạnh tranh điểm đến, mở rộng thị trường và thu hút dòng khách chất lượng cao.

Đặc biệt Cục Du lịch Quốc gia Việt Nam phát huy hiệu quả cơ chế hợp tác công - tư, huy động mạnh mẽ nguồn lực xã hội hóa nhằm gia tăng quy mô, chiều sâu và hiệu quả các chương trình xúc tiến. Hàng loạt chương trình giới thiệu du lịch Việt Nam đã được tổ chức tại nhiều thị trường trọng điểm và tiềm năng như châu Âu, Mỹ, Trung Quốc, Nhật Bản, Hàn Quốc, Ấn Độ, Australia và Nga, góp phần trực tiếp kết nối doanh nghiệp du lịch Việt Nam với các đối tác quốc tế, khơi thông dòng khách và củng cố niềm tin của thị trường đối với điểm đến Việt Nam.

Một điểm nhấn nổi bật trong công tác xúc tiến năm 2025 là việc đa dạng hóa hình thức quảng bá, gắn du lịch với văn hóa, nghệ thuật, điện ảnh và các sự kiện đối ngoại lớn như Liên hoan phim Cannes tại Pháp, Hội nghị Thượng đỉnh P4G tại Hà Nội… Đồng thời Du lịch Việt Nam tiếp tục khẳng định sự hiện diện tích cực tại các diễn đàn, hội chợ du lịch quốc tế hàng đầu thế giới như ITB Berlin, WTM London, Hội chợ TRAVEX trong khuôn khổ Diễn đàn Du lịch ASEAN.

Song song với xúc tiến tại thị trường quốc tế, các hoạt động quảng bá trong nước được triển khai sôi nổi, gắn với những sự kiện văn hóa - du lịch quy mô lớn. Nổi bật là chuỗi hoạt động trong khuôn khổ Năm Du lịch Quốc gia - Huế 2025, các hội chợ du lịch quốc tế VITM Hà Nội, ITETP.HCM, cùng nhiều sự kiện văn hóa, du lịch tại các địa phương trên cả nước. Đặc biệt, trong dịp kỷ niệm 50 năm Ngày Giải phóng miền Nam, thống nhất đất nước và 80 năm Quốc khánh nước CHXHCN Việt Nam, Hội chợ Mùa Thu lần thứ nhất năm 2025, các hoạt động quảng bá du lịch được lồng ghép sáng tạo trong các không gian văn hóa, hội chợ, triển lãm, tạo nên bầu không khí sôi động, lan tỏa mạnh mẽ tinh thần kích cầu du lịch quốc tế và nội địa.

Trong bối cảnh năm 2025 kỷ niệm năm tròn, năm chẵn thiết lập quan hệ ngoại giao giữa Việt Nam với nhiều quốc gia, ngành Du lịch đã chủ động đẩy mạnh kết nối, hợp tác quốc tế thông qua các cơ chế song phương và đa phương. Hoạt động xúc tiến, quảng bá gắn với đối ngoại văn hóa, ngoại giao nhân dân không chỉ góp phần mở rộng thị trường khách, mà còn thúc đẩy giao lưu nhân dân, nâng cao hình ảnh và vị thế của du lịch Việt Nam trên trường quốc tế.

Đồng thời, công tác truyền thông số tiếp tục được đẩy mạnh và đi vào chiều sâu nhằm quảng bá du lịch Việt Nam ra thế giới. Website vietnam.travel của Cục Du lịch Quốc gia Việt Nam vươn lên xếp thứ hai trong khu vực Đông Nam Á, phản ánh hiệu quả của việc đổi mới nội dung, phương thức truyền thông số theo hướng hiện đại, chuyên nghiệp phù hợp với xu thế và nhu cầu của thị trường quốc tế.

Những nỗ lực đổi mới trong xúc tiến, quảng bá và truyền thông số đã góp phần quan trọng đưa hình ảnh đất nước, con người và văn hóa Việt Nam đến gần hơn với bạn bè quốc tế, đồng thời được ghi nhận bằng nhiều giải thưởng uy tín của các tổ chức giải thưởng du lịch hàng đầu thế giới trong năm 2025. Việt Nam lần thứ 6 được World Travel Awards vinh danh là Điểm đến di sản hàng đầu thế giới, lần thứ 7 là Điểm đến hàng đầu châu Á cùng nhiều giải thưởng danh giá khác.

Du khách nước ngoài hào hứng trải nghiệm văn hóa Việt Nam

Hướng tới mục tiêu 25 triệu khách quốc tế

Tiếp nối thành công đó, bước sang năm 2026, lần đầu tiên Cục Du lịch Quốc gia Việt Nam phối hợp với các địa phương, đơn vị tổ chức lễ công bố Chương trình xúc tiến, quảng bá du lịch Việt Nam năm 2026 trên cơ sở tổng hợp toàn bộ hoạt động trong và ngoài nước của Trung ương, địa phương và doanh nghiệp. Đây là bước đổi mới mang tính đột phá, thể hiện tư duy thống nhất và quyết tâm hợp lực toàn ngành. Năm 2026, Du lịch Việt Nam dự kiến triển khai 16 hoạt động xúc tiến, quảng bá du lịch ở nước ngoài, các địa phương triển khai 21 hoạt động và doanh nghiệp, tập đoàn kinh tế tham gia 39 hoạt động.

Với thông điệp "Hợp lực - Bứt phá", cách làm mới này bảo đảm sự phối hợp đồng bộ, hạn chế trùng lặp, tối ưu nguồn lực xã hội hóa và nâng cao hiệu quả tiếp cận thị trường. Bên cạnh việc củng cố các thị trường gần truyền thống như Trung Quốc, Hàn Quốc, Nhật Bản và ASEAN, ngành Du lịch sẽ tập trung khai thác thị trường xa, chất lượng cao tại Tây Âu, Bắc Âu, Bắc Mỹ; mở rộng các thị trường giàu tiềm năng như Australia, Nga, Đông Âu và Nam Âu; đồng thời xác định Trung Đông và Ấn Độ là những động lực tăng trưởng mới.

Năm 2026, ngành Du lịch Việt Nam đặt mục tiêu đầy khát vọng đó là đón 25 triệu lượt khách quốc tế, 150 triệu lượt khách nội địa. Để hiện thực hóa mục tiêu này, công tác xúc tiến, quảng bá có vai trò quan trọng hàng đầu, phải đi trước một bước - đổi mới từ tư duy đến cách làm, từ đơn lẻ sang liên kết, từ ngắn hạn sang chiến lược dài hạn; đồng thời chú trọng nâng cao chất lượng tăng trưởng, năng lực cạnh tranh và phát triển bền vững.

Nền tảng được tạo dựng trong năm 2025 khẳng định công tác xúc tiến, quảng bá đã trở thành trụ cột chiến lược, tạo thế và lực để du lịch Việt Nam tiếp tục bứt phá, khẳng định vị thế của du lịch như một ngành kinh tế mũi nhọn, lan tỏa giá trị văn hóa dân tộc, phát huy sức mạnh mềm quốc gia, đóng góp tích cực vào mục tiêu phát triển nhanh và bền vững trong kỷ nguyên mới. ■

Lào Cai sẽ là trung tâm du lịch bốn mùa

Tỉnh Lào Cai vừa ban hành Đề án về "Phát triển du lịch tỉnh Lào Cai giai đoạn 2026-2030", xác định mục tiêu đưa du lịch trở thành ngành kinh tế mũi nhọn, tạo đột phá tăng trưởng và định vị Lào Cai là trung tâm du lịch bốn mùa của cả nước, hướng tới tầm vóc quốc tế.

Đề án xác định xây dựng Lào Cai trở thành "cực tăng trưởng du lịch" của vùng Trung du và miền núi phía Bắc, với hình ảnh chủ đạo: "Lào Cai - Nơi hội tụ sắc màu Tây Bắc". Không gian phát triển được tổ chức theo một trục và hai vùng động lực. Trục kinh tế du lịch - văn hóa tín ngưỡng dọc sông Hồng tập trung phát triển các sản phẩm MICE, du lịch tâm linh, kinh tế ban đêm, du lịch qua biên giới. Vùng phía Tây Bắc - động lực đột phá - gắn với dãy Hoàng Liên Sơn, Sa Pa và ruộng bậc thang Mù Cang Chải, định hướng phát triển nghỉ dưỡng cao cấp, thể thao mạo hiểm, du lịch chữa lành và cộng đồng. Vùng phía Đông với hồ Thác Bà, Bắc Hà, Si Ma Cai… phát triển du lịch sinh thái, nông nghiệp, thể thao nước và chợ phiên vùng cao.

Đề án đặt ra mục tiêu cụ thể đến năm 2030 đón 15 triệu lượt khách, trong đó 3,5 triệu lượt khách quốc tế; tổng thu từ du lịch đạt khoảng 70.000 tỉ đồng, đóng góp trực tiếp từ 17-20% GRDP của tỉnh. Hệ thống lưu trú được mở rộng lên khoảng 31.500 buồng, trong đó 25-30% đạt tiêu chuẩn từ 3-5 sao. Ngành Du lịch dự kiến tạo việc làm cho 80.000 lao động, với tỷ lệ lao động nữ và người dân tộc thiểu số chiếm tỷ trọng đáng kể.

Đáng chú ý, tỉnh Lào Cai định hướng phát triển 3 nhóm sản phẩm đó là sản phẩm đặc thù, sản phẩm chính và sản phẩm bổ trợ. Cùng với đó, kinh tế ban đêm, du thuyền trên sông Hồng và hồ Thác Bà, lễ hội bốn mùa, du lịch cộng đồng đạt chuẩn ASEAN… sẽ tạo nên hệ sinh thái sản phẩm phong phú, nâng cao năng lực cạnh tranh.

Đặc biệt Đề án nhấn mạnh đẩy mạnh chuyển đổi số, ứng dụng khoa học - công nghệ trong quản lý và quảng bá. Lào Cai sẽ tiếp tục hoàn thiện hệ sinh thái du lịch thông minh, khai thác dữ liệu lớn, nền tảng số và trí tuệ nhân tạo nhằm nâng cao hiệu quả quản trị, dự báo thị trường và cá nhân hóa trải nghiệm du khách...

L.HƯƠNG

TRIỂN KHAI THỰC HIỆN NGHỊ QUYẾT SỐ 80-NQ/TW VỀ PHÁT TRIỂN VĂN HÓA VIỆT NAM:

Khẳng định vị thế trung tâm của văn hóa trong kỷ nguyên mới

● **HÀ AN**

Ngày 7.1, Bộ Chính trị đã ban hành Nghị quyết số 80-NQ/TW về phát triển văn hóa Việt Nam, đánh dấu một bước ngoặt quan trọng trong tư duy chiến lược về vai trò, vị thế và sứ mệnh của văn hóa trong tiến trình phát triển đất nước.

Nền tảng cho đột phá

Bộ Chính trị ban hành Nghị quyết 80 như một định hướng chiến lược quan trọng về phát triển văn hóa trong kỷ nguyên mới, đã xác lập một tầm nhìn dài hạn, toàn diện và đột phá, đưa văn hóa thực sự trở thành nền tảng tinh thần của xã hội, sức mạnh nội sinh quan trọng và hệ điều tiết cho phát triển nhanh, bền vững đất nước.

Theo PGS.TS, nhạc sĩ Đỗ Hồng Quân, Chủ tịch Liên hiệp các Hội Văn học Nghệ thuật (VHNT) Việt Nam, Nghị quyết 80 đã chạm tới những vấn đề căn cốt nhất của văn hóa và văn học nghệ thuật, bắt đầu từ chính nhận thức. Trong một thời gian dài, nhận thức về văn hóa, về văn học nghệ thuật ở không ít nơi vẫn chưa đi đến tận gốc rễ, chưa thực sự chạm tới chiều sâu và bản chất của lĩnh vực này. Việc Bộ Chính trị thẳng thắn chỉ ra những hạn chế, bất cập không phải để phủ nhận thành tựu đã đạt được, mà chính là cơ sở quan trọng để mở ra một giai đoạn phát triển mới. "Khi đã nhìn rõ những vướng mắc, những hạn chế, đó chính là chìa khóa để mở ra một bước phát triển mới, với những điều kiện, cơ hội và kế hoạch cụ thể", PGS.TS Đỗ Hồng Quân nhấn mạnh.

Bày tỏ sự trân trọng sâu sắc trước sự quan tâm của Đảng, Nhà nước và nhân dân đối với lĩnh vực văn hóa, văn học nghệ thuật, Chủ tịch Liên hiệp các Hội VHNT Việt Nam chia sẻ: "Đối với văn nghệ sĩ chúng tôi, đây là sự quan tâm vô cùng quý báu của Đảng và Nhà nước, là nguồn động viên lớn để tiếp tục sáng tạo và cống hiến". Đặc biệt, PGS.TS, nhạc sĩ Đỗ Hồng Quân nhấn mạnh ý nghĩa sâu sắc của việc Đảng lựa chọn Ngày Văn hóa Việt Nam (24.11) và là ngày nghỉ của cả nước. Theo ông, đây là một "món quà tinh thần vô giá" không chỉ dành cho đội ngũ làm công tác văn hóa, văn học nghệ thuật, giới trí thức, mà trước hết và trên hết là dành cho nhân dân.

Theo PGS.TS, nhạc sĩ Đỗ Hồng Quân, việc tổ chức Ngày Văn hóa Việt Nam hằng năm chính là sự ghi nhận và tôn vinh cao nhất mà Đảng và Nhà nước dành cho nhân dân, đồng thời là lời khẳng định mạnh mẽ rằng văn hóa phải được đặt ở vị trí trung tâm của đời sống xã hội. "Đối với đội ngũ làm công tác văn hóa, văn học, nghệ thuật, Nghị quyết 80 không chỉ có ý nghĩa trước mắt mà còn mang tầm sâu rộng, với sức lan tỏa lâu dài. Tôi tin rằng, Nghị quyết được ban hành, sẽ có sự vào cuộc mạnh mẽ từ Trung ương tới cơ sở, khơi dậy những cảm hứng sáng tạo mới, giúp văn học nghệ thuật Việt Nam có thêm động lực để bước vào một chặng đường phát triển mới, xứng đáng với kỳ vọng của Đảng và nhân dân", PGS.TS, nhạc sĩ Đỗ Hồng Quân bày tỏ.

Nghị quyết số 80 đặt ra những chỉ tiêu phát triển cụ thể cho ngành Văn hóa, yêu cầu đóng góp trực tiếp vào tăng trưởng kinh tế, nâng cao năng lực cạnh tranh và gia tăng sức mạnh mềm của đất nước **Ảnh: TRẦN HUẤN**

Chuyển hóa văn hóa thành sức mạnh quốc gia

Nhận định về ý nghĩa của Nghị quyết 80 đối với sự phát triển văn hóa trong giai đoạn mới, TS Đặng Thị Bích Liên, nguyên Thứ trưởng Bộ VHTTDL, Chủ nhiệm danh dự của Câu lạc bộ Di sản áo dài Việt Nam bày tỏ sự phấn khởi và tin tưởng.

Là người có nhiều năm gắn bó với lĩnh vực văn hóa, bà chia sẻ: "Khi Nghị quyết 80 ra đời, tôi thực sự rất vui. Đây là một nghị quyết rất sát thực, thể hiện được mong mỏi của nhiều thế hệ cán bộ làm văn hóa và cũng là mong mỏi chung của dân tộc Việt Nam đối với nền văn hóa nước nhà". Theo TS Đặng Thị Bích Liên, điểm nổi bật của Nghị quyết 80 là sự cụ thể, rõ ràng và khả thi. Nghị quyết không chỉ nêu định hướng chung, mà còn xác định rõ những nội dung cần tập trung chỉ đạo, tổ chức thực hiện, có mục tiêu, có mốc thời gian và có cả định lượng cụ thể. Đây là bước tiến quan trọng so với nhiều nghị quyết trước đây về văn hóa.

Viện dẫn quan niệm "Văn hóa là hồn cốt của dân tộc", bà cho rằng cách tiếp cận này thể hiện chiều sâu tư tưởng và giá trị bền vững của văn hóa Việt Nam. "Hồn cốt là thứ mà cả người đang sống và những thế hệ đã đi qua đều trân trọng. Đó là vẻ đẹp, là bản sắc của người Việt Nam", TS Đặng Thị Bích Liên chia sẻ.

Với tư cách một người Việt Nam, TS Đặng Thị Bích Liên bày tỏ niềm tự hào và khẳng định sự trân trọng đối với những giá trị văn hóa của dân tộc. Bà cho rằng, trong giai đoạn vừa qua, nhiều địa phương trên cả nước đã chủ động gìn giữ, bảo tồn và phát huy các giá trị văn hóa đặc trưng của mình. "Các tỉnh, thành đã và đang tích cực khai thác thế mạnh văn hóa địa phương để tuyên truyền, lan tỏa cho cả nước, quảng bá văn hóa Việt Nam ra bạn bè quốc tế, đó là những tín hiệu tích cực cho thấy Nghị quyết 80 đã có nền tảng, cơ sở để đi vào đời sống", TS Đặng Thị Bích Liên nhấn mạnh.

Để Nghị quyết thực sự phát huy hiệu quả, TS Đặng Thị Bích Liên cho rằng, yếu tố then chốt vẫn nằm ở khâu tổ chức thực hiện. "Dù Nghị quyết 80 đã rất rõ về nội dung, mục tiêu, thời gian và định lượng, nhưng việc hiện thực hóa đòi hỏi các địa phương và các ngành chuyên môn phải triển khai một cách tích cực, bài bản và sáng tạo. Tôi tin tưởng, với năng lực, trình độ và tình yêu dành cho văn hóa dân tộc, đội ngũ làm công tác văn hóa hoàn toàn có thể đưa các giá trị văn hóa thấm sâu vào đời sống xã hội, đặc biệt là trong thế hệ trẻ - những chủ nhân tương lai của đất nước", TS Đặng Thị Bích Liên chia sẻ.

Ở góc nhìn của người làm nghệ thuật và nhà lập pháp, bà Trần Thị Thu Đông, Chủ tịch Hội Nghệ sĩ Nhiếp ảnh Việt Nam, Đại biểu Quốc hội khóa XV khẳng định: "Nghị quyết 80 mang tầm vóc của một "cú hích" lịch sử đối với đời sống văn hóa Việt Nam. Đột phá lớn nhất của Nghị quyết là việc xác lập vị thế ngang hàng của văn hóa với kinh tế, khẳng định văn hóa không còn là "hậu phương" hay yếu tố đi sau, mà trở thành động lực trực tiếp thúc đẩy tăng trưởng, được đặt ngang hàng với kinh tế, chính trị và xã hội trong mọi chiến lược, quy hoạch phát triển".

Một điểm đột phá khác của Nghị quyết 80, theo bà Trần Thị Thu Đông là sự chuyển dịch mạnh mẽ trong tư duy quản lý, từ "quản lý" thuần tuý sang "kiến tạo" và "khơi thông". Bà cho rằng, cách tiếp cận mới này mở ra cơ chế để giải phóng sức sáng tạo của toàn xã hội, không chỉ trông chờ vào nguồn lực ngân sách nhà nước. Thông qua việc tạo dựng hành lang pháp lý thuận lợi, Nghị quyết khuyến khích xã hội hóa, thu hút nguồn lực tư nhân và thúc đẩy các mô hình hợp tác công - tư trong lĩnh vực văn hóa, qua đó từng bước biến các giá trị tinh thần thành nguồn lực vật chất, đóng góp trực tiếp cho phát triển.

Đặc biệt, bà Trần Thị Thu Đông đánh giá cao việc Nghị quyết 80 "đánh thức" quyền lực mềm của quốc gia thông qua phát triển công nghiệp văn hóa. "Văn hóa không chỉ để chiêm ngưỡng hay thưởng thức một cách thuần túy, mà phải trở thành một ngành kinh tế xanh, có sức cạnh tranh cao, đủ năng lực hội nhập quốc tế", bà Trần Thị Thu Đông nói.

Ở chiều sâu hơn, Chủ tịch Hội Nghệ sĩ Nhiếp ảnh Việt Nam cho rằng trọng tâm xuyên suốt của Nghị quyết là con người vừa là chủ thể sáng tạo, vừa là người thụ hưởng các giá trị văn hóa. Nghị quyết 80 hướng tới việc đúc kết, hình thành hệ giá trị chuẩn mực của con người Việt Nam trong thời đại mới, trên cơ sở kết hợp hài hoà giữa truyền thống dân tộc và tinh hoa văn hóa nhân loại. Chính điều này, sẽ tạo nên "sức đề kháng" cần thiết trước sự xâm nhập của các trào lưu phản văn hóa, độc hại trong bối cảnh toàn cầu hóa và bùng nổ không gian số.

Từ góc nhìn tổng thể, bà Trần Thị Thu Đông nhận định Nghị quyết 80 có thể xem là "bản thiết kế tổng thể" nhằm chuyển hóa khối tài nguyên văn hóa đồ sộ của Việt Nam thành sức mạnh quốc gia. Nghị quyết đặt ra những chỉ tiêu phát triển cụ thể cho ngành Văn hóa, yêu cầu đóng góp trực tiếp vào tăng trưởng kinh tế, nâng cao năng lực cạnh tranh và gia tăng sức mạnh mềm của đất nước. Đồng thời, các nhiệm vụ, giải pháp trọng tâm và những quyết sách mang tính biểu tượng, như việc xác lập *Ngày Văn hóa Việt Nam*, thể hiện rõ quyết tâm đưa văn hóa thấm sâu vào mọi lĩnh vực của đời sống.

Với tầm nhìn đó, Nghị quyết 80 không chỉ là định hướng chính sách, mà còn là lời hiệu triệu mạnh mẽ, thúc đẩy toàn ngành Văn hóa và toàn xã hội cùng hành động, để văn hóa thực sự trở thành sức mạnh nội sinh trong kỷ nguyên vươn mình của dân tộc. ■

NGÀY HỘI "SẮC XUÂN TRÊN MỌI MIỀN TỔ QUỐC" NĂM 2026:

Biểu tượng sinh động của đại đoàn kết toàn dân tộc

● ĐÌNH TOÁN - HUY AN; ảnh: TR. HUẤN

Phát biểu chỉ đạo tại Ngày hội "Sắc xuân trên mọi miền Tổ quốc" năm 2026 diễn ra vào cuối tuần qua tại Làng Văn hóa - Du lịch các dân tộc Việt Nam (Đoài Phương, Hà Nội), Phó Thủ tướng Mai Văn Chính đánh giá, Ngày hội năm nay tiếp tục tái hiện sinh động các nghi thức, lễ hội đặc trưng; tôn vinh vai trò của nghệ nhân, già làng, trưởng bản, người có uy tín, những chủ thể văn hóa trực tiếp sáng tạo, gìn giữ và trao truyền giá trị quý báu cho thế hệ mai sau.

Dự sự kiện có Bộ trưởng Bộ VHTTDL Nguyễn Văn Hùng; Chủ tịch Hội đồng Dân tộc của Quốc hội Lâm Văn Mẫn; Thứ trưởng Bộ VHTTDL Trịnh Thị Thủy. Cùng dự có lãnh đạo các Ban, Bộ, ngành Trung ương và địa phương cùng hơn 300 nghệ nhân đại diện cho 33 cộng đồng dân tộc đến từ 15 tỉnh, thành phố trên cả nước. Sự kiện do Bộ VHTTDL tổ chức.

Đưa văn hóa thấm sâu vào đời sống xã hội

Theo Phó Thủ tướng Mai Văn Chính, Ngày hội là biểu tượng sinh động của khối đại đoàn kết toàn dân tộc, góp phần khơi dậy niềm tự hào về cội nguồn, tình yêu quê hương, đất nước và khát vọng vươn mình mạnh mẽ của dân tộc Việt Nam trong kỷ nguyên phát triển mới.

khơi dậy khát vọng phát triển đất nước phồn vinh, hạnh phúc. Văn kiện Đại hội cũng khẳng định vị trí trung tâm của văn hóa như một trụ cột phát triển bền vững, nhấn mạnh việc xây dựng nền văn hóa Việt Nam tiên tiến, đậm đà bản sắc dân tộc, đồng thời phát triển con người Việt Nam toàn diện, đáp ứng yêu cầu của thời kỳ công nghiệp hóa, hiện đại hóa và hội nhập quốc tế sâu rộng.

Đặc biệt, Bộ Chính trị đã ban hành Nghị quyết số 80-NQ/TW về phát triển văn hóa Việt Nam, khẳng định văn hóa là kết tinh những giá trị tốt đẹp của dân tộc, là nguồn lực nội sinh quan trọng hun đúc trí tuệ, tâm hồn, khí phách và bản lĩnh người Việt Nam. Những quan điểm chỉ đạo trong Nghị quyết nhấn mạnh phát triển văn hóa vì sự hoàn thiện nhân cách con người xã hội chủ nghĩa và xây dựng con người để phát triển văn hóa; tạo lập

Phó Thủ tướng Mai Văn Chính; Bộ trưởng Nguyễn Văn Hùng cùng các đại biểu tham gia trồng cây, hưởng ứng Tết trồng cây đời đời nhớ ơn Bác Hồ

Phó Thủ tướng Mai Văn Chính; Bộ trưởng Nguyễn Văn Hùng tham dự nghi lễ cầu mùa, cầu an và Ngày hội của buôn làng Tây Nguyên

về văn hóa, mà còn chủ động nắm bắt thời cơ, vượt lên thách thức; thúc đẩy văn hóa trở thành nền tảng vững chắc, sức mạnh nội sinh của dân tộc, hướng đến mục tiêu khẳng định vị thế, tầm vóc nền văn hóa Việt Nam xứng tầm một quốc gia phát triển theo định hướng xã hội chủ nghĩa, đóng góp

Các tiết mục chào mừng Ngày hội

Phó Thủ tướng cho hay, năm 2025, dưới sự lãnh đạo của Đảng, sự vào cuộc đồng bộ, quyết liệt của cả hệ thống chính trị, đất nước ta đã đạt được những thành tựu quan trọng trên mọi lĩnh vực, củng cố vị thế đất nước trên trường quốc tế. Đặc biệt, Đại hội lần thứ XIV của Đảng vừa diễn ra thành công tốt đẹp, đánh dấu mốc son lịch sử với việc thông qua các văn kiện mang tầm chiến lược, môi trường văn hóa nhân văn, lành mạnh, văn minh, hiện đại. Văn hóa phải được gắn kết chặt chẽ, hài hòa với chính trị, kinh tế, xã hội, trở thành sức mạnh mềm của quốc gia.

Nghị quyết kêu gọi phát triển văn hóa là sự nghiệp của toàn dân do Đảng lãnh đạo, Nhà nước quản lý, nhân dân là chủ thể sáng tạo và thụ hưởng, với đội ngũ trí thức, văn nghệ sĩ đóng vai trò quan trọng. Đồng thời, đầu tư cho văn hóa là đầu tư cho phát triển bền vững đất nước, đổi mới tư duy về huy động nguồn lực, phát huy giá trị và sức mạnh văn hóa, con người Việt Nam trong kỷ nguyên mới, nhận thức và xử lý hài hòa các mối quan hệ giữa truyền thống và hiện đại, dân tộc và quốc tế, bảo tồn và phát triển. Những định hướng này không chỉ khắc phục những hạn chế còn tồn tại trong nhận thức và hành động xứng đáng vào dòng chảy văn minh nhân loại.

Nhằm góp phần thực hiện thắng lợi Nghị quyết Đại hội XIV của Đảng và Nghị quyết số 80-NQ/TW của Bộ Chính trị, Phó Thủ tướng đề nghị tiếp tục đưa văn hóa thấm sâu vào đời sống xã hội, biến văn hóa thành động lực mạnh mẽ cho sự phát triển. Các cấp, các ngành, địa phương tập trung quan tâm vùng đồng bào DTTS, vùng sâu, vùng xa, biên giới và hải đảo, với các biện pháp cụ thể. Trong đó, tăng cường đầu tư chuyển đổi số để bảo tồn di sản, hỗ trợ nghệ nhân sử dụng công nghệ trong sáng tạo và trao truyền; thúc đẩy công nghiệp văn hóa, du lịch cộng đồng để tạo sinh kế bền vững; khuyến khích sự tham gia của cộng đồng. Đa dạng hóa các hình thức giao lưu văn hóa, tận dụng sức mạnh của hội nhập quốc tế để lan tỏa hình ảnh đất nước, con người Việt Nam, biến sự phong phú của tài nguyên văn hóa thành cơ hội phát triển kinh tế, chạm đến trái tim bạn bè thế giới.

Bên cạnh đó, phải tiếp tục phát huy vai trò của Làng Văn hóa - Du lịch các dân tộc Việt Nam như một trung tâm văn hóa tầm quốc gia và

quốc tế, nơi thường xuyên tổ chức các hoạt động giao lưu, trao đổi và trình diễn văn hóa đặc sắc. Làng cần tiếp tục được đầu tư đồng bộ về hạ tầng, phát triển các sản phẩm du lịch văn hóa bền vững…

"Gieo hạt mầm" văn hóa, "gặt hái" giá trị trường tồn

Tại Ngày hội, Bộ trưởng Nguyễn Văn Hùng nhấn mạnh, văn hóa là cội nguồn tạo nên bản sắc và sức mạnh của dân tộc Việt Nam. Sinh thời, Chủ tịch Hồ Chí Minh từng nói: "Văn hóa phải soi đường cho quốc dân đi". Phát biểu tại Hội nghị toàn quốc quán triệt, triển khai thực hiện Nghị quyết số 80-NQ/TW của Bộ Chính trị về phát triển văn hóa Việt Nam, Tổng Bí thư Tô Lâm khẳng định, lời dạy ấy đến hôm nay ngày càng cho thấy văn hóa không chỉ đồng hành với sự phát triển, mà văn hóa phải đứng ở "vị trí dẫn đường", là nền tảng định hình chất lượng con người và chất lượng quốc gia.

Trên cơ sở đó, Bộ trưởng khẳng định, sự hiện diện của đồng bào các dân tộc từ khắp mọi miền đất nước, tái hiện những không gian văn hóa, nghi lễ và lễ hội truyền thống ngay tại "Ngôi nhà chung" 54 dân tộc Việt Nam trong Ngày hội "Sắc xuân trên mọi miền Tổ quốc" là minh chứng sinh động cho quá trình đưa Nghị quyết vào thực tiễn đời sống; khẳng định phát triển văn hóa, con người là nền tảng, nguồn lực nội sinh quan trọng, động lực to lớn, trụ cột, hệ điều tiết cho phát triển nhanh và bền vững đất nước. Như tinh thần Nghị quyết số 80-NQ/TW đã nhấn mạnh, văn hóa phải đi trước soi đường, thấm vào từng quyết sách phát triển, đề cao vai trò con người là trung tâm, chủ thể, mục tiêu và động lực quan trọng nhất của sự phát triển bền vững; phải khơi dậy mạnh mẽ giá trị văn hóa và sức mạnh con người Việt Nam; khơi dậy khát vọng phát triển đất nước phồn vinh, hạnh phúc, biến văn hóa thành nguồn lực nội sinh quan trọng, động lực phát triển đất nước.

Không khí vui tươi, phấn khởi tại Ngày hội

Bộ trưởng nêu rõ, ngành VHTTDL nhận thức sâu sắc trách nhiệm của mình trước Đảng, Nhà nước và nhân dân. Vì vậy, Bộ sẽ tiếp tục tập trung tham mưu hoàn thiện thể chế, chính sách; bảo tồn và phát huy giá trị di sản văn hóa; xây dựng môi trường văn hóa lành mạnh; phát triển con người Việt Nam toàn diện; khơi dậy mạnh mẽ tinh thần yêu nước, ý chí tự cường, niềm tự hào dân tộc và khát vọng phát triển đất nước, giữ gìn và phát huy bản sắc văn hóa dân tộc chính là giữ gìn hồn cốt của dân tộc Việt Nam. Bộ VHTTDL tin tưởng rằng, với sự quan tâm lãnh đạo sâu sắc của Đảng, Nhà nước; sự chung sức, đồng lòng của toàn xã hội, đặc biệt là vai trò chủ thể của đồng bào các dân tộc, những người ngày đêm "gieo hạt mầm văn hóa" để "gặt hái" các giá trị trường tồn, tinh hoa văn hóa Việt Nam sẽ tiếp tục tỏa sáng trong kỷ nguyên mới.

Trong không khí rộn ràng, căng tràn sắc xuân, đồng bào các dân tộc đã cùng hòa mình vào không khí của Ngày hội, tạo nên ngày hội gắn kết chan chứa nghĩa tình dân tộc. Nghệ nhân H'yam Bkrong, người con của buôn làng Ea Kao (Đắk Lắk) đã có những chia sẻ đầy tự hào về hành trình gìn giữ và quảng bá nét đẹp văn hóa của dân tộc Ê Đê đến với bạn bè cả nước. Tại không gian trưng bày, bà H'yam Bkrong tỉ mỉ bên khung dệt, đôi bàn tay khéo léo đưa thoi để tạo nên những hoa văn tinh xảo. Nghệ nhân H'yam Bkrong chia sẻ, sự hiện diện của đại diện đồng bào các dân tộc tại Làng không chỉ làm phong phú thêm sắc xuân của Ngày hội, mà còn là sợi dây kết nối, giúp thế hệ trẻ và du khách hiểu hơn về giá trị truyền thống đang được gìn giữ giữa lòng đời sống hiện đại.

Không chỉ là dịp quảng bá các giá trị văn hóa của dân tộc mình, đồng bào các dân tộc còn gửi gắm những kỳ vọng vào việc thực hiện Nghị quyết số 80-NQ/TW về phát triển văn hóa Việt Nam. Bà Đinh Kiều Dung (dân tộc Mường, Phú Thọ) mong muốn các giá trị văn hóa truyền thống của đồng bào DTTS được quan tâm, gìn giữ và lan tỏa mạnh mẽ hơn trong đời sống hiện đại.

Bà Đinh Kiều Dung cũng kỳ vọng sẽ có thêm nguồn lực để tăng cường hỗ trợ nghệ nhân, mở lớp truyền dạy cho thế hệ trẻ để tránh nguy cơ mai một bản sắc. Bên cạnh đó, việc ứng dụng công nghệ số để quảng bá văn hóa địa phương, đưa các sản phẩm thủ công, lễ hội và nghệ thuật dân gian đến gần hơn với công chúng trong và ngoài nước được xem là hướng đi cần thiết. ■

Đưa di sản văn hóa gần hơn với công chúng

● THÙY TRANG

Sở VHTT TP.HCM sẽ tổ chức lễ công bố quyết định của Thủ tướng Chính phủ công nhận bảo vật quốc gia đối với các hiện vật quý đang được lưu giữ tại bảo tàng ngoài công lập và sưu tập tư nhân.

Bộ tượng gốm men nhiều màu Tam quan Đại đế gồm 9 hiện vật thuộc sưu tập tư nhân của ông Lê Thanh Nghĩa

Sự kiện không chỉ mang ý nghĩa tôn vinh những giá trị đặc biệt của di sản, còn là dấu mốc quan trọng, thể hiện rõ sự phối hợp ngày càng chặt chẽ giữa Nhà nước và cộng đồng trong công cuộc gìn giữ, bảo tồn và phát huy di sản văn hóa dân tộc, đặc biệt là đưa di sản đến gần hơn với công chúng.

Theo Quyết định số 236/QĐ-TTg ngày 3.2.2026, trong đợt công nhận Bảo vật quốc gia (đợt 14), cả nước có 30 hiện vật, nhóm hiện vật được công nhận. Riêng TP.HCM có được một hiện vật và một nhóm hiện vật thuộc hệ thống bảo tàng ngoài công lập và sưu tập tư nhân được công nhận. Như vậy, tính đến thời điểm này, TP.HCM đang sở hữu và lưu giữ 25 bảo vật quốc gia.

Một trong hai hiện vật được công nhận lần này là Bát bồng gốm thuộc văn hóa Hoa Lộc, có niên đại khoảng 4.000 - 3.800 năm cách ngày nay, hiện đang được lưu giữ tại Bảo tàng Gốm Thời Dựng Nước. Đây là một cổ vật tiêu biểu của thời đại kim khí ở Việt Nam, mang giá trị đặc biệt cả về khảo cổ học lẫn lịch sử văn hóa. Bát bồng không chỉ quý hiếm về mặt khảo cổ học mà còn là minh chứng sinh động cho tư duy thẩm mỹ tinh tế và kỹ nghệ chế tác điêu luyện của cư dân Việt cổ. Với hình dáng cân đối, cấu trúc hài hòa giữa thân bát và chân đế cao, cùng kỹ thuật tạo hình, nung gốm đạt độ hoàn thiện cao, bát bồng cho thấy trình độ thủ công phát triển đáng kể trong hệ thống các văn hóa tiền - sơ sử, tiêu biểu như Văn hóa Phùng Nguyên và các nhóm văn hóa tương đương.

Đặc biệt, đây là một trong số rất ít bát bồng còn giữ được trạng thái gần như nguyên vẹn, góp phần cung cấp nguồn tư liệu khoa học có giá trị về kỹ thuật chế tác, chất liệu, hoa văn trang trí và tư duy tạo hình của người xưa. Không chỉ mang giá trị kỹ thuật, bát bồng gốm văn hóa Hoa Lộc còn hàm chứa ý nghĩa tinh thần sâu sắc, gắn với nghi lễ thờ cúng, phản ánh đời sống tâm linh phong phú của cư dân Việt cổ, đặc biệt trong tín ngưỡng thờ cúng tổ tiên và truyền thống thờ Hùng Vương.

Bên cạnh hiện vật khảo cổ học tiêu biểu, đợt công nhận lần này còn ghi nhận Bộ tượng gốm men nhiều màu Tam quan Đại đế, gồm 9 hiện vật (3 tượng Thiên Quan, Địa Quan, Thủy Quan và 6 tượng Thị giả), có niên đại cuối thế kỷ XIX - đầu thế kỷ XX. Bộ tượng hiện thuộc sưu tập tư nhân của ông Lê Thanh Nghĩa, Chủ tịch Hội Cổ vật TP.HCM. Theo ông Lê Thanh Nghĩa, giá trị đặc biệt của bộ tượng không chỉ nằm ở tính độc bản và sự nguyên vẹn hiếm có, mà còn ở khả năng phản ánh quá trình dung hợp văn hóa đặc trưng của Nam Bộ. Bộ tượng gắn liền với tín ngưỡng dân gian thờ Tam Quan Đại đế; sự kết hợp hài hòa giữa yếu tố Đạo giáo và tín ngưỡng dân gian đã tạo nên một thực hành tín ngưỡng riêng có trong cộng đồng cư dân người Việt ở Nam Bộ. Qua đó, hiện vật thể hiện sinh động quá trình giao lưu, tiếp biến và bản địa hóa tín ngưỡng trong không gian văn hóa phương Nam.

"Danh hiệu Bảo vật quốc gia không chỉ là niềm tự hào, mà còn là trách nhiệm lớn lao. Việc bảo quản, gìn giữ hiện vật theo đúng quy định pháp luật, đồng thời phối hợp với các cơ quan chuyên môn trong nghiên cứu, trưng bày và phát huy giá trị di sản", ông Nghĩa nhấn mạnh.

Nhận định về ý nghĩa của việc tổ chức lễ công bố và trưng bày Bảo vật quốc gia trong thời gian qua, TS Hoàng Anh Tuấn, Giám đốc Bảo tàng Lịch sử TP.HCM cho rằng những hoạt động này có tác động rất tích cực. Trước hết, các sự kiện này giúp đưa di sản ra khỏi phạm vi chuyên môn hẹp, đến gần hơn với công chúng. Khi một hiện vật được giới thiệu trang trọng với danh hiệu Bảo vật quốc gia, người dân sẽ có điều kiện nhận thức rõ hơn về giá trị lịch sử, văn hóa và khoa học của di sản.

Thứ hai, việc công bố và trưng bày góp phần nâng cao ý thức bảo vệ di sản trong cộng đồng. Công chúng không chỉ đến tham quan mà còn hiểu rằng di sản là tài sản chung của quốc gia, cần được trân trọng và gìn giữ. Đối với các bảo tàng, đây cũng là cơ hội để chuẩn hóa công tác bảo quản, trưng bày và truyền thông, từ đó nâng cao chất lượng hoạt động chuyên môn và phục vụ xã hội tốt hơn. Việc tổ chức công khai lễ công bố bảo vật quốc gia lần này mang ý nghĩa quan trọng trong việc thể hiện sự phối hợp giữa chính quyền và cộng đồng. Bảo tồn di sản không thể chỉ là nhiệm vụ riêng của Nhà nước hay các cơ quan chuyên môn. Khi những bảo vật thuộc bảo tàng ngoài công lập hoặc sưu tập tư nhân được công nhận và tôn vinh chính thức, điều đó khẳng định vai trò không thể thiếu của cộng đồng trong việc gìn giữ di sản.

Đây chính là biểu hiện cụ thể của chủ trương xã hội hóa di sản văn hóa, huy động nguồn lực xã hội tham gia bảo tồn trên cơ sở tuân thủ quy định pháp luật và tiêu chuẩn chuyên môn. Sự công khai, minh bạch trong thẩm định và công bố cũng góp phần tạo dựng niềm tin, khuyến khích các cá nhân, tổ chức chủ động hợp tác với cơ quan quản lý để phát huy giá trị di sản một cách bền vững.■

Ca sĩ "đắt show" đóng phim

● MINH AN

Không giới hạn ở những vai khách mời, nhiều ca sĩ bước lên màn ảnh với tư cách diễn viên thực thụ, dùng cảm xúc để kể chuyện bằng hình ảnh. Sự giao thoa này không chỉ xóa nhòa ranh giới giữa các loại hình nghệ thuật, mà còn làm mới diện mạo ngành giải trí Việt.

Tạo sức hút phim Tết 2026

Ca sĩ tham gia đóng phim không phải là điều quá mới mẻ. Từ những nghệ sĩ gạo cội từng xây dựng sự nghiệp song song ở cả hai lĩnh vực, đến thế hệ trẻ Gen Z, sự "lấn sân" này đã có tiền lệ. Tuy nhiên, cùng với sự tăng trưởng nhanh của phim Việt trên thị trường, nhiều dự án điện ảnh chủ động đặt niềm tin vào các gương mặt là ca sĩ như một cách để thu hút khán giả, tạo nét mới cho sản phẩm nghệ thuật.

Có thể thấy xu hướng này ngày càng phổ biến qua nhiều bộ phim ra mắt dịp Tết Bính Ngọ. Trong đó, *Thỏ ơi!!* của đạo diễn Trấn Thành là minh chứng rõ ràng cho sự hòa nhập giữa âm nhạc và điện ảnh. Điều đặc biệt là sự góp mặt của nhiều ca sĩ trẻ như Lyly, Pháo, Ali Hoàng Dương cùng với Văn Mai Hương lần đầu thử sức với điện ảnh, đã tạo nên một dàn diễn viên đa dạng, vừa quen thuộc với khán giả âm nhạc, vừa mới mẻ trên màn ảnh.

Văn Mai Hương chia sẻ cô chưa từng nghĩ mình sẽ có cơ hội đóng phim, và trải nghiệm này là một bất ngờ thú vị trong sự nghiệp. Diva Hà Trần cũng dành lời khen cho các ca sĩ trẻ, cho rằng họ đã vượt qua định kiến "tay ngang" để mang đến những màn trình diễn đầy cảm xúc. Chính sự kết hợp này đã giúp *Thỏ ơi!!* trở thành một trong những bộ phim dẫn đầu doanh thu mùa Tết, đồng thời mở ra một hướng đi mới cho việc tuyển chọn diễn viên trong điện ảnh Việt.

Bên cạnh đó, *Nhà ba tôi một phòng* của đạo diễn Trường Giang lại cho thấy sự gắn bó lâu dài giữa ca sĩ và điện ảnh. Trong phim, ca sĩ Anh Tú Atus đảm nhận vai Phát - một chàng trai trẻ trung, gần gũi, đôi lúc tinh nghịch nhưng không hời hợt. Nhân vật của anh không chỉ là tuyến tình cảm của An, mà còn là "điểm chạm" quan trọng trong mối quan hệ cha - con giữa ông Thạch (Trường Giang) và An (Đoàn Minh Anh). Anh Tú chia sẻ, việc tham gia dự án là "trả nợ ân tình" cho Trường Giang, người đã gắn bó với anh từ thời còn đi học tại Trường Sân khấu Điện ảnh.

Với *Nhà ba tôi một phòng*, Anh Tú đã chứng minh ca sĩ hoàn toàn có thể trở thành diễn viên được khán giả yêu thích, khi mang đến sự chân thành và tự nhiên trong diễn xuất. Đây cũng là minh chứng cho việc họ không chỉ xuất hiện trong vai phụ để tạo điểm nhấn, mà còn có thể đảm nhận những vai diễn quan trọng, góp phần xây dựng chiều sâu cho câu chuyện điện ảnh.

Poster phim "Nhà ba tôi một phòng" Ảnh: ITN

Trong khi đó, Mỹ Tâm - ca sĩ được nhiều khán giả Việt yêu mến - tham gia bộ phim tâm lý tình cảm *Tài* cùng diễn viên Mai Tài Phến đang tạo nên sự chú ý đặc biệt. Bộ phim dự kiến ra mắt vào tháng 3.2026, ngay trước ngày Quốc tế Phụ nữ, với nội dung xoay quanh những người quan trọng trong cuộc đời nhân vật Tài, được kỳ vọng sẽ tiếp cận nhóm khán giả trưởng thành, yêu thích chiều sâu cảm xúc.

Trước đó cũng có không ít ca sĩ tham gia các bộ phim nổi tiếng như Lamoon (Nguyễn Lê Diễm Hằng), ngôi sao Gen Z nổi bật từ top 6 Vietnam Idol 2023, đã chính thức lấn sân điện ảnh với vai Út Khờ trong phim *Địa đạo: Mặt trời trong bóng tối;* ca sĩ Nguyễn Hùng và Hòa Minzy để lại các vai diễn đầy dấu ấn trong phim *Mưa đỏ*...

Vì sao ca sĩ "đắt show" điện ảnh?

Sự xuất hiện ngày càng nhiều của ca sĩ trên màn ảnh rộng không phải là hiện tượng ngẫu nhiên. Theo nhiều chuyên gia, đây là kết quả của những yếu tố đan xen giữa nghệ thuật, truyền thông và thị trường. Đồng thời, xu hướng này phản ánh sự thay đổi trong cách khán giả tiếp nhận giải trí, cũng như cách các nhà sản xuất phim định hình chiến lược phát triển.

Trước hết, sức hút truyền thông của ca sĩ là một lợi thế. Họ vốn sở hữu lượng người hâm mộ trung thành, thường xuyên theo dõi từng bước đi của thần tượng trên mạng xã hội. Khi ca sĩ xuất hiện trong phim, hiệu ứng lan tỏa diễn ra nhanh chóng trên TikTok, YouTube hay các nền tảng số. Những đoạn trailer, cảnh hậu trường hay thậm chí chỉ một hình ảnh quảng bá có sự góp mặt của ca sĩ cũng dễ dàng trở thành chủ đề nóng, tạo ra dòng chảy truyền thông mạnh mẽ mà các diễn viên mới khó có thể đạt được. Trong cuộc cạnh tranh với bom tấn ngoại, tên tuổi ca sĩ là "vũ khí" hiệu quả để kéo khán giả ra rạp.

Hiện nay, nhiều ca sĩ, đặc biệt là thế hệ Gen Z, không muốn bị giới hạn trong lĩnh vực duy nhất. Họ tìm kiếm thử thách để khẳng định sự đa năng, đồng thời mở rộng phạm vi sáng tạo. Việc tham gia diễn xuất là cách để họ tiếp cận khán giả ở một chiều kích khác - sâu hơn, giàu cảm xúc hơn. Đây cũng là minh chứng cho tinh thần "đa ngành" của nghệ sĩ trẻ trong thời đại số.

Sự thay đổi trong casting cũng được coi là yếu tố quan trọng. Các nhà sản xuất phim ngày nay không chỉ chọn diễn viên dựa trên kỹ năng diễn xuất thuần túy, mà còn dựa vào sức hút cá nhân và khả năng kết nối khán giả. Một ca sĩ có lượng fan lớn, có hình ảnh phù hợp với nhân vật, hoàn toàn có thể trở thành lựa chọn ưu tiên. Điều này cho thấy casting không còn là quá trình khép kín trong giới diễn viên chuyên nghiệp, mà đã mở rộng sang những nghệ sĩ đa năng, tạo nên sự phong phú cho điện ảnh Việt.

Xu hướng ca sĩ tham gia đóng phim đang mang lại nhiều tác động tích cực. Về kinh tế, doanh thu phòng vé tăng nhờ lượng fan chuyển từ âm nhạc sang điện ảnh. Đây là nguồn khán giả mới, giúp phim Việt có thêm sức cạnh tranh. Về nghệ thuật, sự đa dạng trong diễn xuất tạo nên những màu sắc mới, phá vỡ định kiến "tay ngang" và mở ra cơ hội cho những cách kể chuyện khác biệt. Về tiếp thị, phim dễ dàng lan tỏa trên mạng xã hội, tạo hiệu ứng cộng đồng mạnh mẽ, góp phần nâng cao vị thế của điện ảnh Việt trong đời sống văn hóa.

Dẫu vẫn còn những thách thức về chất lượng và áp lực vượt qua định kiến "tay ngang", làn sóng ca sĩ bước lên màn ảnh rộng cho thấy một chuyển động tất yếu của nghệ thuật đương đại: Dung hòa và cộng hưởng. Khi nghệ sĩ không còn bị đóng khung trong một vai trò duy nhất, họ mang theo vốn sống, cảm xúc và lượng công chúng của mình để làm giàu thêm cho điện ảnh.

Nếu được đặt đúng chỗ và dẫn dắt bởi kịch bản sâu sắc, sự tham gia của các ca sĩ sẽ không chỉ là chiêu thức truyền thông, mà trở thành nguồn lực sáng tạo thực sự. Trong bối cảnh ấy, màn ảnh Việt không đơn thuần là nơi quy tụ ngôi sao, mà là không gian gặp gỡ của nhiều loại hình nghệ thuật - nơi âm nhạc, diễn xuất và cảm xúc hòa làm một, cùng nhau viết tiếp hành trình trưởng thành của điện ảnh Việt trong thời kỳ hội nhập. ■

Sắc màu văn hóa - nghệ thuật thăng hoa tại Lễ hội Việt - Nhật lần thứ 11

Lễ hội Việt - Nhật lần thứ 11 tại TP.HCM (JVF 2026) sẽ diễn ra trong hai ngày 7 và 8.3 tại Công viên 23.9 (Khu B, phường Bến Thành), tiếp tục khẳng định vai trò là nhịp cầu giao lưu văn hóa tiêu biểu giữa hai quốc gia. Với chủ đề "Cùng nắm chặt tay nhau, Trẻ em - Trái đất - Tương lai", sự kiện năm nay không chỉ hướng đến tăng cường quan hệ hữu nghị mà còn nhấn mạnh trách nhiệm chung đối với thế hệ trẻ và phát triển bền vững.

Điểm nhấn nổi bật của lễ hội là chuỗi hoạt động giao lưu nghệ thuật đa dạng, kết hợp hài hòa giữa truyền thống và đương đại. Lần đầu tiên, chương trình COS-MIC ASIA được tổ chức trong khuôn khổ sự kiện, tạo không gian cho cộng đồng yêu thích văn hóa đại chúng và sáng tạo trẻ. Bên cạnh đó là cuộc thi thiết kế Áo dài, workshop thiết kế Kimono, Lễ hội YOSAKOI lần thứ nhất, cùng các tiết mục biểu diễn nhã nhạc Việt Nam - Nhật Bản, góp phần tôn vinh giá trị di sản và bản sắc văn hóa hai dân tộc.

Không khí trẻ trung, sôi động còn được lan tỏa qua các hoạt động thể thao đường phố như trượt ván, breaking, Double Dutch, BMX và đạp xe hữu nghị. Đặc biệt, chương trình nghệ thuật quy tụ nhiều nghệ sĩ được giới trẻ yêu thích như Đông Nhi, B Ray, CAPTAIN BOY và nhóm nhạc Nhật Bản Psychic Fever From Exile Tribe, hứa hẹn mang đến những màn trình diễn bùng nổ.

Với hơn 300 gian hàng cùng chuỗi hoạt động văn hóa - văn nghệ phong phú, JVF 2026 được kỳ vọng sẽ trở thành không gian hội tụ sáng tạo, kết nối cộng đồng và thắt chặt hơn nữa tình hữu nghị Việt - Nhật.

T.TRANG

Rực rỡ sắc xuân trên sân khấu phía Bắc

● THANH MAI

Những ngày đầu xuân Bính Ngọ 2026, sân khấu phía Bắc đồng loạt sáng đèn với hàng loạt chương trình đặc sắc, từ xiếc, chèo, cải lương đến kịch nói, múa rối. Bên cạnh việc mang đến không khí rộn ràng cho đời sống văn hóa, các đơn vị nghệ thuật còn gửi gắm kỳ vọng về một mùa diễn khởi sắc, góp phần lan tỏa giá trị truyền thống và tiếp thêm động lực sáng tạo cho năm 2026.

Chương trình "Phố cười - Yêu ơi là yêu" của Nhà hát Tuổi Trẻ Việt Nam

Sân khấu nhộn nhịp, kéo khán giả trở lại rạp

Nếu phía Nam đỏ đèn suốt mùa Tết, thì miền Bắc chọn cách "lấy đà" sau kỳ nghỉ. Ra Tết, các nhà hát mới đồng loạt khởi động bằng nhiều chương trình khai xuân, nhanh chóng hâm nóng không khí và đưa đời sống sân khấu trở lại nhịp sôi động quen thuộc.

Khai xuân sớm nhất là Liên đoàn Xiếc Việt Nam, ngay từ mùng 3 Tết Bính Ngọ, đơn vị đã giới thiệu chương trình *Ngựa du xuân ba miền*. Thông qua ngôn ngữ xiếc tổng hợp cùng âm nhạc dân gian, chương trình đưa khán giả du ngoạn qua không gian văn hóa Bắc - Trung - Nam. Hình tượng ngựa - linh vật chủ đạo, xuất hiện xuyên suốt, trở thành trục liên kết toàn bộ nội dung.

Từ mùng 6 Tết, Nhà hát Tuổi Trẻ Việt Nam ra mắt *Phố cười - Yêu ơi là yêu*. Chọn hình thức hài kịch kết hợp âm nhạc, chương trình mang đến những lát cắt gia đình đương đại gần gũi, ấm áp. Kịch nói đan xen ca khúc, ban nhạc biểu diễn trực tiếp góp phần dẫn dắt cảm xúc, gửi gắm thông điệp trân trọng hạnh phúc giản dị trong mỗi mái nhà. Còn vào ngày mùng 9 Tết, Nhà hát Sân khấu truyền thống Quốc gia Việt Nam biểu diễn vở chèo kinh điển *Quan Âm Thị Kính*. Suất diễn đã "cháy vé" trước giờ mở màn, qua đó, cho thấy sức hút bền bỉ của nghệ thuật chèo trong đời sống đương đại.

Tiếp đó, vào ngày cuối cùng của tháng 2 dương lịch (tức 12 tháng Giêng), Nhà hát Múa rối Việt Nam đã biểu diễn chương trình *Âm vang đồng quê*. Sự kết hợp rối nước, rối cạn và âm nhạc dân gian tái hiện không gian làng quê với tiếng trống hội, sân đình, trò diễn dân gian, mang đến không khí rộn ràng, đậm sắc xuân. Sắp tới, trong ngày 8.3, Nhà hát Kịch Việt Nam tiếp tục làm nóng đời sống văn nghệ với hài kịch dân gian *Nghêu Sò Ốc Hến*. Tích truyện quen thuộc được làm mới bằng nhịp diễn linh hoạt, duyên dáng, đậm chất trào lộng. Từ đó, tác phẩm vừa giúp khán giả thư giãn, vừa khéo léo gợi suy ngẫm về lẽ phải, thói đời và những nghịch lý muôn thuở của con người.

Không chỉ các đơn vị trực thuộc Bộ VHTTDL, những nhà hát thuộc TP Hà Nội cũng rộn ràng vào mùa diễn đầu năm với nhiều tác phẩm mới và chương trình đặc sắc. Nhà hát Chèo Hà Nội đưa các vở *Lưu Bình Dương Lễ, Tống Trân Cúc Hoa, Trạng Quỳnh, Trung Trinh liệt nữ*… đến nhiều điểm diễn phục vụ khán giả du xuân, góp phần lan tỏa nghệ thuật truyền thống. Nhà hát Kịch Hà Nội giới thiệu 2 vở mới *Ai là cha tôi* và một tác phẩm khai thác truyền thuyết Hồ Gươm. Cùng với đó, Nhà hát Cải lương Hà Nội trình làng loạt vở *Vua hóa hổ, Truyền thuyết Trinh Nương, Kỹ nữ thành Đông Quan, Xuân Hương nữ sĩ*… ngay sau Tết Bính Ngọ, tạo không khí sôi động cho sân khấu Thủ đô.

Lấy đà cho một năm bứt phá

Nhiều năm trở lại đây, sân khấu phía Bắc không chọn cao điểm trong Tết mà lặng lẽ chuẩn bị các chương trình phục vụ khán giả sau kỳ nghỉ Tết, khi nhịp sống dần trở lại guồng quay và các hoạt động lễ hội lan rộng. Cách khởi động này vừa phù hợp thói quen thưởng thức văn hóa đầu xuân của công chúng, vừa giúp nghệ sĩ có thêm thời gian dàn dựng, hoàn thiện tác phẩm. Vì thế, những suất diễn đầu xuân mang ý nghĩa "mở hàng" cho cả hành trình sáng tạo, gửi gắm kỳ vọng về một năm làm nghề nghiêm túc, giàu năng lượng và nhiều dấu ấn.

Giám đốc Liên đoàn Xiếc Việt Nam, NSND Tống Toàn Thắng cho biết, biểu diễn phục vụ khán giả ngay từ dịp Tết đã trở thành thông lệ của đơn vị suốt nhiều năm qua. Khi nhiều gia đình còn trong không khí du xuân, nghỉ lễ, nghệ sĩ xiếc đã trở lại rạp, miệt mài tập luyện và sẵn sàng sáng đèn. Năm nay, Liên đoàn chọn mùng 3 Tết khai xuân như một lời chúc đầu năm gửi tới công chúng. Để tạo không khí rộn ràng từ sảnh rạp, đơn vị đã tổ chức nhiều hoạt động trải nghiệm như hoạt náo, chụp ảnh lưu niệm, cưỡi ngựa miễn phí, tặng quà, phát bánh và lì xì... NSND Tống Toàn Thắng bày tỏ: "Liên đoàn mong mỗi khán giả, đặc biệt là các gia đình và trẻ nhỏ đều cảm nhận trọn vẹn sắc xuân ấm áp; không chỉ thưởng thức nghệ thuật mà còn được vui chơi, nhận những món quà may mắn, để rạp xiếc thực sự trở thành điểm hẹn sum vầy mỗi dịp đầu năm".

Thực tế cho thấy, khán giả tìm đến rạp trong những ngày đầu năm, họ không chỉ tìm kiếm tiếng cười hay những phút giây giải trí, mà còn mong được hòa mình vào không khí văn hóa đậm đà bản sắc. Với nghệ sĩ, mỗi suất diễn đều là động lực để họ tiếp tục lao động sáng tạo nghiêm túc, làm mới mình và giữ chân công chúng. Vì vậy, không khí rộn ràng trong khán phòng trở thành tín hiệu tích cực cho mùa diễn nhiều kỳ vọng trong năm 2026.

Phó Giám đốc phụ trách Nhà hát Sân khấu truyền thống Quốc gia Việt Nam, NSND Lê Tuấn Cường chia sẻ, không khí biểu diễn những ngày đầu xuân tại rạp Kim Mã (Hà Nội) năm nay đặc biệt sôi động. Ngay từ suất mở màn, toàn bộ vé đã được khán giả đặt kín chỗ, nhiều người phải liên hệ sớm để giữ vé cho gia đình. Theo NSND Lê Tuấn Cường, tín hiệu khả quan này cho thấy công chúng vẫn dành sự quan tâm lớn đối với các loại hình nghệ thuật truyền thống. Sự ủng hộ ấy không chỉ tạo động lực cho nghệ sĩ thêm vững tin mà còn tiếp thêm năng lượng để tập thể nhà hát tiếp tục đầu tư, sáng tạo, mang đến những chương trình, vở diễn chất lượng trong suốt năm mới. ■

Nghệ thuật sân khấu hướng tới bầu cử đại biểu Quốc hội khóa XVI và đại biểu HĐND các cấp nhiệm kỳ 2026-2031

Từ ngày 27.2 - 9.3, Đoàn Nghệ thuật cải lương Vàm Cỏ giới thiệu vở *Đế đô sóng cả* tại Hà Nội, Ninh Bình và một số địa phương lân cận, nhằm chào mừng thành công Đại hội Đại biểu toàn quốc lần thứ XIV của Đảng, hướng tới bầu cử đại biểu Quốc hội khóa XVI và đại biểu HĐND các cấp nhiệm kỳ 2026-2031.

Tác phẩm *Đế đô sóng cả* (kịch bản của TS.NSND Triệu Trung Kiên; chuyển thể cải lương Hoàng Song Việt; đạo diễn NSND Giang Mạnh Hà) khai thác hình tượng Thái hậu Dương Vân Nga dưới góc nhìn mới. Dù trước đó có nhiều tác phẩm thành công khi khai thác hình tượng này nhưng TS.NSND Triệu Trung Kiên vẫn mạnh dạn nghiên cứu lại tư liệu, lý giải những điểm còn tranh luận trong sử cũ, nhất là liên quan đến Nguyễn Bặc và cái chết của vua Đinh. Vở diễn được dàn dựng quy mô, mở màn ấn tượng với dàn trống hội hoành tráng. Tác phẩm quy tụ nhiều nghệ sĩ trẻ giàu triển vọng, hứa hẹn mang đến sức sống mới cho sân khấu cải lương.

Ngay từ suất mở màn vào đêm ngày 27.2 tại thôn Vân Điểm (xã Thư Lâm, Hà Nội), vở diễn đã đón nhận sự cổ vũ nồng nhiệt của công chúng. Khán giả đến xem đông, theo dõi chăm chú và những tràng pháo tay kéo dài đã tạo nên bầu không khí ấm áp, gần gũi với nghệ thuật cải lương Nam Bộ.

Trưởng Đoàn Nghệ thuật cải lương Vàm Cỏ, NSND Hồ Ngọc Trinh cho biết, tiến quân ra Bắc biểu diễn, đoàn đặt mục tiêu giới thiệu cải lương Nam Bộ qua đề tài lịch sử dân tộc. Trong bối cảnh sân khấu cần tác phẩm chất lượng, lựa chọn này thể hiện quan điểm rõ ràng: Cải lương phải góp phần kể câu chuyện lịch sử Việt Nam bằng ngôn ngữ nghệ thuật riêng. Theo NSND Hồ Ngọc Trinh, đoàn tập trung khai thác lịch sử Việt Nam để vừa thực hiện nhiệm vụ chính trị, vừa đưa cải lương đến gần công chúng, đồng thời xây dựng thương hiệu cho đoàn.

PHẠM MAI

CÁC TRANG WEB LẬU LẠI "QUẨY":

Cuộc chiến dài hơi trong bảo vệ bản quyền

● ĐÌNH TOÁN

Tình trạng "nấm sau mưa" của các web lậu đang đặt ra thách thức lớn đối với công tác bảo vệ bản quyền. Thời gian qua, nhiều trang phát nội dung vi phạm như "Rổ phim" đã lần lượt biến mất, song các website mới lại nhanh chóng xuất hiện với tên miền khác, đặt máy chủ ở nước ngoài và sử dụng thủ thuật tinh vi hơn để né tránh cơ quan chức năng. Tình trạng này tiếp tục gây thất thoát cho nhà sản xuất, phát hành và làm méo mó thị trường nội dung số.

Web lậu sao chép web lậu?

Cách đây không lâu, website lậu "Rổ phim" đã thông báo ngừng vận hành với lý do: "Sau nhiều suy nghĩ, chúng tôi nhận ra rằng sự tồn tại của web vẫn phần nào ảnh hưởng tới các nền tảng chính thống. Vì vậy, website cần có hành động rõ ràng hơn để thể hiện trách nhiệm của mình trong vấn đề này".

Hoạt động từ 2025, "Rổ phim" là một trong những website xem phim lậu có lượng truy cập lớn nhất Việt Nam (theo SimilarWeb), có thể lên đến hàng chục triệu lượt mỗi tháng. Nền tảng này đăng tải kho phim lậu khổng lồ, chất lượng cao, tốc độ tải xuống nhanh. Tuy nhiên, những nội dung được đội ngũ vận hành trang đăng tải đều là phim không có bản quyền phát hành tại nước ta.

Cùng với việc tuyên bố đóng cửa, người vận hành "Rổ phim" cũng lý giải việc từng chèn quảng cáo nhằm có nguồn thu duy trì chi phí thuê máy chủ. Trang này cho biết thêm, trong quá trình hoạt động, website tự đặt ra một số nguyên tắc như không đăng tải phim Việt Nam và hạn chế đăng phim đang chiếu rạp quá sớm để tránh thiệt hại cho điện ảnh nước nhà.

Tuy nhiên, ngay sau khi "Rổ phim" đóng cửa, người dùng tại Việt Nam lại ghi nhận sự xuất hiện của một số website với giao diện và tính năng tương tự với trang vừa tuyên bố đóng cửa. Trên các hội nhóm mạng xã hội, nhiều người cho rằng những phiên bản này thực chất là sự sao chép từ hệ thống cũ và không phải do đội ngũ quản trị trước kia vận hành. Với giao diện quen thuộc, cùng với nhu cầu giải trí của người dùng ngày càng cao, những trang web này nhanh chóng thu hút lượng truy cập lớn, đặc biệt trong những ngày nghỉ lễ.

Trước "Rổ phim", hệ thống các website chuyên chiếu bóng đá, thể thao vi phạm bản quyền như Xoilac, vebo, thapcam cũng bất ngờ ngừng phát sóng trực tiếp và xóa bỏ các nội dung vi phạm bản quyền. Theo nhận định của nhiều chuyên gia, tình trạng phát tán nội dung vi phạm đang là bài toán nan giải của ngành sản xuất nội dung số, ảnh hưởng tiêu cực đến phát triển công nghiệp văn hóa tại Việt Nam.

Tình trạng vi phạm bản quyền cũng gây thiệt hại rất lớn cho các đơn vị, doanh nghiệp đã đầu tư mua bản quyền hợp pháp, đồng thời làm giảm cơ hội để người dùng trong nước tiếp cận các sản phẩm chính thống. Bên cạnh đó, nguồn thu của các trang web nói trên chủ yếu đến từ quảng cáo liên quan đến cờ bạc hoặc phát tán mã độc, đều là những hành vi trái pháp luật.

Tôn trọng công sức sáng tạo

Ông Trần Hoàng - Cục trưởng Cục Bản quyền tác giả (Bộ VHTTDL) cho biết, bảo vệ bản quyền là một trong những yếu tố cốt lõi để phát triển công nghiệp văn hóa. Thế nhưng, quản lý và thực thi có hiệu quả pháp luật bảo hộ quyền tác giả, quyền liên quan đang gặp không ít khó khăn. Nổi cộm là áp lực đến từ môi trường số và các nền tảng hoạt động xuyên biên giới, cùng với sự xuất hiện của những mô hình kinh doanh mới trên không gian mạng và tốc độ phát triển vượt bậc của trí tuệ nhân tạo (AI). Những yếu tố này đặt ra yêu cầu cấp thiết phải phân tích, đánh giá toàn diện để xây dựng các công cụ pháp lý, kỹ thuật đủ hiệu lực giúp kiểm soát, xử lý hiệu quả.

Ông Nguyễn Ngọc Hân (CEO Công ty Thủ Đô Multimedia) cho biết, phần lớn các nội dung vi phạm bản quyền được lấy từ các đài truyền hình, thông qua Internet hoặc từ thiết bị của người dùng cuối. Trên thế giới, chỉ riêng trong năm 2023, tình trạng xâm phạm bản quyền đã khiến 3 lĩnh vực gồm âm nhạc, điện ảnh và truyền hình thiệt hại ước tính khoảng 65 tỉ USD.

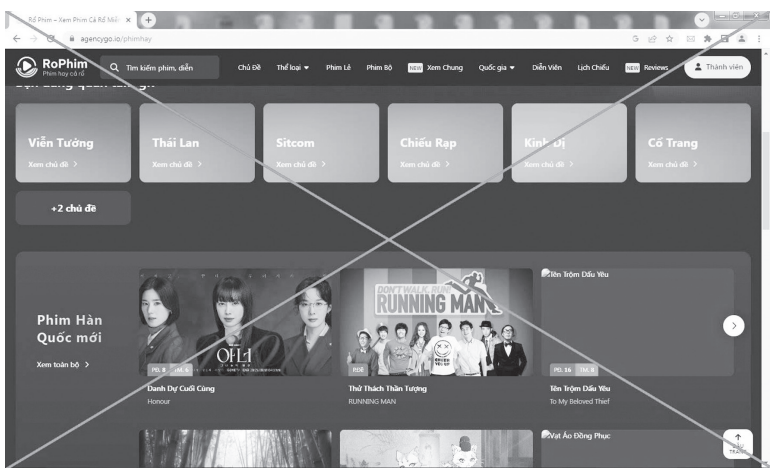
Bên cạnh thiệt hại về kinh tế cho các đơn vị sản xuất, phát hành, người dùng Internet khi truy cập vào những trang web lậu này phải đối mặt với nguy cơ cao về việc máy tính, điện thoại hoặc các thiết bị điện tử... bị nhiễm mã độc. Kết quả nghiên cứu cho thấy mức độ rủi ro từ các website vi phạm bản quyền lớn hơn rất nhiều so với nền tảng hợp pháp. Cụ thể, khả năng người dùng bị lây nhiễm mã độc khi truy cập các trang không bản quyền cao hơn 16,66 lần; riêng với những trang phát trực tuyến trái phép, mức độ nguy hiểm này còn tăng lên tới 21,66 lần.

Theo ông Nguyễn Hùng Cương (Phó Giám đốc VTC Intecom - Tổng công ty VTC), để nâng cao hiệu quả phòng, chống vi phạm bản quyền cần có sự phối hợp chặt chẽ giữa khu vực công và tư. Cụ thể, cơ quan quản lý nhà nước cần hoàn thiện chính sách, tăng cường hỗ trợ trong quá trình xử lý vụ việc; song song, phía doanh nghiệp nên chủ động mở rộng kênh tiếp nhận thông tin, kịp thời phát hiện và phản ánh các hành vi xâm phạm.

"Bên cạnh đó, Việt Nam có thể thúc đẩy hợp tác với các quốc gia như Hàn Quốc để học hỏi kinh nghiệm, công nghệ chống vi phạm bản quyền. Khi tất cả những yếu tố này được kết hợp lại, chúng ta sẽ có được nguồn lực mạnh mẽ để chống vi phạm bản quyền một cách dài hơi", ông Nguyễn Hùng Cương chia sẻ.

Thực tế, bảo vệ bản quyền không thể chỉ trông chờ vào chế tài hay công cụ kỹ thuật, mà quan trọng hơn là sự chuyển biến trong nhận thức và hành động của mỗi người tiêu dùng. Khi người sử dụng Internet nhận thức rõ rằng mỗi lượt xem, tải lậu hay chia sẻ trái phép đều gây tổn hại đến công sức và quyền lợi của người sáng tạo, thói quen tôn trọng bản quyền sẽ dần được hình thành như một chuẩn mực văn hóa trong môi trường số.

Nâng cao ý thức không chỉ là tuyên truyền, mà còn là giáo dục từ sớm. Khi sự tôn trọng sáng tạo trở thành trách nhiệm chung, bản quyền sẽ được bảo vệ một cách bền vững, tạo nền tảng cho các ngành công nghiệp văn hóa phát triển mạnh mẽ, qua đó đóng góp thiết thực vào tăng trưởng kinh tế và sự tiến bộ của xã hội. ■

Sau khi "Rổ phim" đóng cửa, một số website chiếu phim lậu với giao diện tương tự tiếp tục xuất hiện

Quảng cáo cá độ, bài bạc trên web phim lậu **Ảnh minh họa**

TP.HCM:

Lần đầu phường Minh Phụng tổ chức Lễ hội Nguyên tiêu

UBND phường Minh Phụng, TP.HCM vừa tổ chức Lễ hội Nguyên tiêu tại khu vực đường Hà Tôn Quyền - Trần Quý, thu hút đông đảo người dân và du khách tham dự. Đây là lần đầu tiên địa phương tổ chức lễ hội này nhằm góp phần gìn giữ, phát huy các giá trị văn hóa truyền thống của cộng đồng người Việt và Hoa trên địa bàn.

Theo ông Châu Kiến Quang, Phó Chủ tịch UBND phường Minh Phụng, Trưởng BTC, Lễ hội Nguyên tiêu năm nay được triển khai với nhiều hoạt động phong phú như gian hàng trò chơi dân gian, viết liễn thư pháp, giao lưu văn hóa, thỉnh đèn lộc và diễu hành lân sư rồng trên một số tuyến đường trong phường.

Điểm nhấn của lễ hội là chương trình biểu diễn lân sư rồng với sự tham gia của 5 đoàn lân sư rồng tiêu biểu của TP.HCM, gồm: Hằng Anh Đường, Chung Huy Đường, Phước Anh Đường, Oai Dũng Đường và Kỳ Anh Đường. Các tiết mục mang thông điệp chúc an khang, thịnh vượng và may mắn đến người dân trong dịp đầu năm. Trong khuôn khổ lễ hội còn diễn ra hoạt động "thỉnh đèn lộc". Theo quan niệm của người Hoa, đèn lồng là vật phẩm mang lại may mắn, bình an và tài lộc trong năm mới. Nhiều cá nhân, đơn vị đã thỉnh các đèn lồng với tên gọi mang ý nghĩa tốt lành như *Gia hòa vạn sự hưng, Cát tinh cao chiếu, Nhất bổn vạn lợi, Phúc lộc song toàn.*

Dịp này, UBND phường Minh Phụng cũng trao nhiều phần quà cho các hộ gia đình có hoàn cảnh khó khăn trên địa bàn. BTC cho biết, việc tổ chức Lễ hội Nguyên tiêu nhằm tăng cường tinh thần đoàn kết cộng đồng, làm phong phú đời sống văn hóa và góp phần bảo tồn các tập quán văn hóa truyền thống trong đời sống đô thị hiện đại.

ANH HUY

Lửa thiêng đình liêu và khát vọng mùa mới

● TRẦN HOÀNG

Trong không khí ấm áp của đêm Giao thừa, các gia đình ở làng Động Bồng lại sum vầy bên nhau, cùng tham gia nghi lễ đốt đình liêu - một truyền thống lâu đời mang đậm ý nghĩa tâm linh và là dịp để thắt chặt tình cảm cộng đồng. Qua bao thế hệ, nghi lễ này không chỉ đánh dấu sự chuyển giao giữa năm cũ và năm mới mà còn là cơ hội để mỗi thành viên chung tay gìn giữ và truyền lại những giá trị văn hóa, hy vọng về một năm mới tràn đầy ấm no, hạnh phúc, thắp sáng trong từng ngọn lửa thiêng.

Phong tục rước lửa cầu may mắn

Niềm tin và hy vọng trong đêm thiêng

Những ngày cuối năm, khi gió lạnh se sắt tràn về vùng chiêm trũng, Động Bồng (Thanh Hóa) bước vào mùa chuẩn bị cho nghi lễ quan trọng nhất của năm: Đốt đình liêu. Theo lời các bậc cao niên, từ tháng Chạp, trai tráng khỏe mạnh, nhanh nhẹn được cử lên các ngọn núi trong vùng để chặt cây đóm, loại cây họ lau lách, thân rỗng, có đốt, chứa nhiều dầu, rất dễ bắt lửa. Những bó đóm được gánh về làng, phơi khô, chờ ngày kết thành đình liêu.

Sau lễ tiễn Táo quân, vào ngày 25 tháng Chạp, dưới sự chỉ dẫn của các cụ cao niên, trai làng gom những cây đóm đã khô, xếp nối thành một bó lớn, đường kính khoảng 65cm, dài tới 25m, rồi uốn tạo hình "rồng thiêng". Chiều 30 Tết, khi được phép của bậc tiên chỉ, trai tráng trong làng cùng nhau chuyển "con rồng đóm" từ trong đình ra giữa sân. Họ dùng đòn kê nâng dần, dựng cho đầu rồng vươn cao, thân rồng hạ thấp, tạo thế vừa mềm mại vừa uy nghi, chờ phút Giao thừa để hóa thân thành ngọn lửa thiêng.

Trước thời khắc chuyển giao năm cũ, năm mới, dân làng tụ họp đông đủ tại sân đình. Lễ tế trời đất và thần linh được cử hành trang trọng. Trong hậu cung, các cụ cao niên làm lễ xin phép Thành hoàng cho rước lửa đốt đình liêu. Khi ngọn lửa được đưa ra, tiếng trống cái vang lên trầm hùng, chiêng điểm nhịp, trống con dồn dập, hòa vào bước chân rộn ràng của đoàn rước lửa, khiến không khí sân đình trở nên linh thiêng và náo nức. Đúng khoảnh khắc Giao thừa, bùi nhùi làm râu và bờm rồng bén lửa, ngọn lửa đầu tiên bùng lên, lan dọc thân "con rồng". Tiếng reo hò hòa cùng tiếng trống, vang từ sân đình như đánh thức cả không gian. Trong khoảnh khắc ấy, người Động Bồng tin rằng, ngọn lửa sẽ xua tan giá lạnh, đói nghèo, mang đến ấm no, hạnh phúc và một năm mới thuận hòa.

Sau lễ đốt đình liêu, mỗi gia đình mang theo bó đuốc nhỏ đã chuẩn bị sẵn, châm lửa từ ngọn lửa thiêng rồi rước về nhà. Lửa ấy dùng để nhóm bếp nấu mâm cơm cúng đầu năm. Từ Giao thừa đến lễ hạ nêu (mùng 7 Tết), người trông đình và từng gia đình đều cố giữ cho ngọn lửa không tắt. Họ tin rằng, lửa cháy sáng thì mùa màng sẽ tốt tươi, làm ăn thuận lợi, dân làng được "nhân khang vật thịnh".

Giữ hồn làng trong nhịp sống hiện đại

Không chỉ là trung tâm của nghi lễ đốt đình liêu, đình Động Bồng còn là một di tích kiến trúc có giá trị. Theo tư liệu địa phương, đình được dựng từ năm Gia Long thứ 10 (1811), là một trong những ngôi đình lớn của khu vực. Công trình có kiến trúc 5 gian 2 chái, hệ thống 36 cột gỗ tứ thiết, mái đao uốn cong với các hình tượng rồng, kìm, lân… tạo nên dáng vẻ bề thế mà mềm mại. Nhìn từ xa, ngôi đình như một đóa sen khổng lồ in bóng xuống mặt nước, vừa uy nghi vừa thanh thoát giữa không gian làng cổ. Đình thờ hai vị thành hoàng là Tô Hiến Thành và Tống Quốc Sư, những nhân vật lịch sử tiêu biểu cho tinh thần chính trực, tận trung với nước, hết lòng vì dân.

Từng có thời gian dài, do chiến tranh và hoàn cảnh xã hội biến động, tục đốt đình liêu ở Động Bồng bị gián đoạn. Những năm gần đây, phong tục này được khôi phục, tuy có điều chỉnh cho phù hợp thực tế: Cây đóm được thay bằng cây lè lè, cùng họ, dễ cháy, sẵn có ở núi đá. Tuy vậy, trình tự nghi lễ và ý nghĩa tâm linh vẫn được giữ nguyên theo truyền thống cha ông. Trao đổi với phóng viên, Chủ tịch UBND xã Tống Sơn Nguyễn Văn Thịnh cho biết: "Tục đốt đình liêu vừa là sinh hoạt tín ngưỡng, vừa là di sản văn hóa phi vật thể của cộng đồng làng Động Bồng. Những năm qua, chính quyền địa phương luôn phối hợp với nhân dân tổ chức nghi lễ trang trọng, an toàn, đúng phong tục, đồng thời lồng ghép tuyên truyền về ý thức bảo tồn văn hóa truyền thống cho thế hệ trẻ".

Người dân làng Động Bồng chuẩn bị cho nghi lễ đốt đình liêu

Cũng theo ông Thịnh, việc duy trì tục lệ này mang ý nghĩa quan trọng trong chiến lược bảo tồn văn hóa cơ sở: "Chúng tôi xác định, bảo tồn phong tục truyền thống không là giữ không gian văn hóa làng, giữ ký ức cộng đồng. Với tục đốt đình liêu, địa phương khuyến khích tổ chức theo hướng văn minh, tiết kiệm, bảo đảm an toàn phòng cháy, nhưng vẫn giữ được yếu tố linh thiêng".

Các nhà nghiên cứu văn hóa dân gian cho rằng, đốt đình liêu mang nhiều tầng ý nghĩa. Ở bình diện tín ngưỡng, đây là dấu vết của quan niệm phồn thực và tín ngưỡng nông nghiệp, nơi lửa gắn với mặt trời, với sự sinh sôi của vạn vật. Ở bình diện xã hội, nghi lễ củng cố tinh thần cố kết cộng đồng, yếu tố từng giúp làng xã Việt Nam đứng vững qua nhiều biến động lịch sử. Ở bình diện văn hóa, đốt đình liêu là một hình thức "kể chuyện" bằng nghi lễ, nơi con người gửi gắm tri thức dân gian, ký ức tập thể và khát vọng tương lai. Đối với thế hệ trẻ, phong tục này trở thành một "bài học sống" về cội nguồn. Nhiều thanh niên dù đi làm ăn xa vẫn cố gắng trở về làng đúng dịp đốt đình liêu. Với họ, đây chính là sợi dây nối với ký ức tuổi thơ, với những mùa Tết có mùi khói rơm, tiếng trống làng và ánh lửa bập bùng trong đêm đông.

Không ít du khách khi chứng kiến nghi lễ đã bày tỏ sự thích thú. Họ nhận ra đằng sau vẻ mộc mạc của đình liêu là cả một kho tàng văn hóa sống động. Trong định hướng phát triển du lịch văn hóa nông thôn, phong tục này có thể trở thành điểm nhấn nếu được giới thiệu bài bản, gắn với tham quan đình làng, không gian làng cổ và sinh hoạt Tết truyền thống. Tuy nhiên, các nhà quản lý văn hóa cũng nhấn mạnh: Việc bảo tồn tục đốt đình liêu phải gắn với việc bảo tồn toàn bộ không gian văn hóa của làng, từ đình, miếu đến ruộng đồng và sinh hoạt gia đình, cộng đồng. Bởi nếu chỉ giữ "phần hội" mà đánh mất "phần hồn", phong tục sẽ dễ bị biến dạng, mất đi ý nghĩa nguyên gốc. ■

Hơn 3 triệu phần quà Tết đã trao đến tay người dân

Vừa qua, trong cuộc họp mặt đầu xuân cùng cán bộ, công chức Cơ quan chuyên trách Ủy ban MTTQ Việt Nam và các tổ chức chính trị - xã hội TP.HCM, đồng chí Nguyễn Phước Lộc, Ủy viên Trung ương Đảng, Phó Bí thư Thành ủy, Chủ tịch Ủy ban MTTQ Việt Nam TP.HCM đã biểu dương và đánh giá cao công tác chăm lo Tết của các tổ chức trên địa bàn. Cụ thể, hơn 3 triệu suất quà Tết đã được trao tận tay hộ nghèo, hộ cận nghèo, công nhân và người lao động khó khăn, giúp họ đón Tết trong ấm áp và đủ đầy.

TP.HCM cũng đã xây dựng hơn 10.000 "Góc phố ngày Tết", tạo không gian xanh - sạch - đẹp, giữ gìn bản sắc văn hóa dân tộc và xây dựng tình đoàn kết trong cộng đồng. Các hoạt động tại khu dân cư phát huy mạnh mẽ tinh thần tự quản, tăng cường sự gắn bó giữa cấp ủy, chính quyền, Mặt trận và nhân dân, góp phần xây dựng những khu dân cư đoàn kết, ấm no và hạnh phúc.

Ngoài ra, tại Công viên số 1 Lý Thái Tổ (phường Vườn Lài) lễ tưởng niệm đồng bào, cán bộ, chiến sĩ hy sinh trong đại dịch Covid-19 đã diễn ra trong ngày đầu xuân mới. Đây là dịp tri ân đầy nhân văn và nhắc nhở mỗi cán bộ, công chức phải tiếp tục nỗ lực trong công việc để phục vụ cộng đồng.

Tết Bính Ngọ 2026 kết thúc trong không khí ấm áp, nghĩa tình, với nhiều hoạt động chăm lo Tết được triển khai đồng bộ, góp phần gắn kết các gia đình và cộng đồng. Năm 2026, TP.HCM sẽ tiếp tục thực hiện các nhiệm vụ quan trọng, trong đó có công tác chuẩn bị bầu cử đại biểu Quốc hội khóa XVI và HĐND các cấp, cũng như chăm lo công tác hậu phương quân đội.

BÁ TRƯỜNG

Xe đạp nữ Việt Nam vươn tầm quốc tế

● BẢO ANH

Trong tháng 3 này, làng xe đạp Việt Nam chuẩn bị đón nhận một cột mốc lịch sử khi lần đầu tiên cả Biwase Tour of Vietnam và Giải xe đạp nữ quốc tế TP.HCM - Cup Biwase cùng được Liên đoàn Xe đạp Thế giới (UCI) công nhận thuộc hệ thống thi đấu quốc tế hạng 2.2. Đây không chỉ là niềm tự hào của những người làm nghề, mà còn là minh chứng rõ nét cho sự thăng tiến và hội nhập mạnh mẽ của xe đạp nữ nước nhà.

Hai giải quốc tế được tổ chức sẽ chứng minh bước tiến lớn của xe đạp Việt Nam, qua đó góp phần quảng bá hình ảnh quê hương đất nước đến bạn bè quốc tế Ảnh: NHƯ HUY

Chuyên nghiệp hơn trong khâu tổ chức

Hai giải đấu sẽ diễn ra liên tiếp từ ngày 4-14.3, có tổng cộng 11 chặng đua với chiều dài hơn 1.300 km. Việc tổ chức liền mạch hai sự kiện đạt chuẩn UCI 2.2 trong cùng một giai đoạn là điều chưa từng có tiền lệ tại Việt Nam, cho thấy năng lực tổ chức ngày càng chuyên nghiệp và sự đầu tư bài bản của các đơn vị đồng hành.

Mùa giải 2026 cũng xác lập kỷ lục về quy mô khi quy tụ 22 đội đua, trong đó có 15 đội quốc tế (CLB và đội tuyển) đến từ Tây Ban Nha, Na Uy, Australia, Kazakhstan, Uzbekistan, Trung Quốc, Đài Bắc Trung Hoa, Singapore, Indonesia, Philippines, Malaysia và Thái Lan. Các đội quốc tế sẽ cùng với 7 đội trong nước là: Tuyển Biwase, Nước kiềm Ion Gold Biwase, TP.HCM Vinama, Tập đoàn Lộc Trời An Giang, Xổ số kiến thiết Đồng Tháp, 620 Châu Thới Vĩnh Long và Quân khu 7 sẽ tạo nên những cuộc tranh tài sôi động. Với việc có nhiều đội quốc tế chuyên nghiệp, hai giải đấu trên hứa hẹn nâng cao chất lượng chuyên môn và tạo cơ hội cọ xát quý giá cho các tay đua Việt Nam.

Hạng 2.2 trong hệ thống của UCI tuy chưa phải cấp độ cao nhất, nhưng là một phần quan trọng trong hệ thống thi đấu chính thức toàn cầu. Các giải đấu đạt chuẩn này được tính điểm xếp hạng thế giới, thu hút các đội đua chuyên nghiệp và bán chuyên từ nhiều quốc gia. Vì vậy, việc hai giải đấu của Việt Nam được công nhận không chỉ nâng cao uy tín, mà còn mở ra cơ hội để các tay đua trong nước tích lũy điểm số, cải thiện thứ hạng và gia tăng cơ hội tham dự các sân chơi lớn hơn.

Trong nhiều năm qua, xe đạp nữ Việt Nam đã khẳng định được vị thế tại đấu trường khu vực, đặc biệt ở Đông Nam Á và châu Á. Tuy nhiên, khoảng cách với các cường quốc xe đạp thế giới vẫn còn khá lớn. Một trong những nguyên nhân là cơ hội cọ xát quốc tế còn hạn chế. Khi hai giải đấu trong nước được đưa vào hệ thống UCI, các tay đua Việt Nam không cần phải đi xa mà vẫn có thể tranh tài với những đối thủ chất lượng cao.

Việc tổ chức song song hai giải chuẩn quốc tế cũng đặt ra yêu cầu khắt khe hơn về chuyên môn, điều hành, an toàn và truyền thông. Từ khâu đăng ký đội đua, công tác trọng tài, kiểm soát doping, đến tiêu chuẩn đường đua, tất cả đều phải tuân thủ quy định nghiêm ngặt của UCI. Điều đó buộc Ban tổ chức phải nâng cấp toàn diện, qua đó kéo theo sự chuyển mình của cả hệ thống xe đạp nữ Việt Nam theo hướng chuyên nghiệp hơn. Ông Ngô Văn Lui, Trưởng ban tổ chức cho biết, các tiêu chuẩn của UCI về chuyên môn, kỹ thuật, hậu cần, an ninh lộ trình đều rất nghiêm ngặt. Vì vậy, Ban tổ chức đã chuẩn bị từ rất sớm, làm việc chặt chẽ với các địa phương về cung đường, nơi ăn ở và điều kiện thi đấu tốt nhất cho các đoàn quốc tế.

Góp phần quảng bá hình ảnh đất nước

Ở góc độ phát triển dài hạn, việc liên tiếp có hai giải đạt chuẩn UCI 2.2 được xem như bước đệm chiến lược. Các đội đua trong nước sẽ có động lực đầu tư bài bản hơn về huấn luyện, trang thiết bị và chiến lược thi đấu. Các tay đua trẻ cũng có thêm mục tiêu phấn đấu rõ ràng khi biết rằng, thành tích tại các giải trong nước có thể mang lại điểm số và thứ hạng quốc tế thực sự.

Giới chuyên môn kỳ vọng, sau cột mốc năm 2026, xe đạp nữ Việt Nam sẽ tiếp tục hướng đến những chuẩn mực cao hơn, thậm chí phấn đấu nâng hạng giải đấu trong tương lai. Để làm được điều đó, cần sự đồng hành lâu dài của nhà tài trợ, sự quan tâm của các địa phương và đặc biệt là chiến lược phát triển bền vững từ cấp quản lý đến từng CLB.

Bước ngoặt lần này không đến trong một sớm một chiều, mà là kết quả của quá trình tích lũy nhiều năm, từ những nỗ lực thầm lặng của tay đua đến sự kiên trì của những người làm tổ chức. Khi hai giải đấu chính thức ghi tên vào hệ thống thi đấu của UCI, xe đạp nữ Việt Nam không chỉ "nâng tầm" về danh nghĩa, mà còn mở ra một hành trình mới, đó là hành trình khẳng định vị thế trên bản đồ xe đạp thế giới bằng chính nội lực và khát vọng vươn xa.

Không chỉ mang ý nghĩa thể thao thuần túy, sự kiện còn góp phần quảng bá hình ảnh đất nước thông qua những cung đường trải dài nhiều tỉnh, thành. Với 11 chặng đua dài hơn 1.300 km là hành trình xuyên suốt những vùng đất giàu bản sắc, nơi hình ảnh các nữ tay đua sải bước giữa thiên nhiên và đô thị hiện đại sẽ tạo nên những khung hình ấn tượng, lan tỏa rộng rãi trên các kênh truyền thông quốc tế. "Mỗi cung đường mở ra không gian mới, mỗi điểm đến là một câu chuyện về văn hóa, con người và nhịp sống đang chuyển động mạnh mẽ. Qua đó, giải đấu không chỉ lan tỏa tinh thần thể thao mà còn góp phần quảng bá hình ảnh Việt Nam năng động, thân thiện và hội nhập sâu rộng với bạn bè quốc tế", ông Ngô Văn Lui bày tỏ.

Tháng 3 cũng là tháng tôn vinh phụ nữ trên toàn thế giới. Vì vậy, mỗi vòng quay bánh xe không chỉ là cuộc cạnh tranh về tốc độ và chiến thuật, mà còn là biểu tượng của nghị lực, sự bền bỉ và tinh thần vượt qua giới hạn. Những tay đua nữ có mặt tại đây chính là hình ảnh sinh động của vẻ đẹp thể thao, mạnh mẽ nhưng thanh lịch, quyết liệt nhưng đầy cao thượng. Không chỉ đơn thuần là thời điểm diễn ra 11 chặng đua, mà là cột mốc đánh dấu một trang sử mới. Trang sử ấy được viết bằng những vòng quay bền bỉ, bằng khát vọng hội nhập và bằng niềm tin rằng xe đạp nữ Việt Nam hoàn toàn có thể tiến xa hơn, mạnh mẽ hơn trong tương lai gần. ■

Ngày chạy Olympic "Vì sức khỏe toàn dân - Vì an ninh Tổ quốc"

Sự kiện quy mô lớn này do Bộ Công an phối hợp cùng Bộ VHTTDL, Cục Thể dục Thể thao Việt Nam, Báo *Nhân Dân*, Đài Truyền hình Việt Nam, UBND các tỉnh, thành phố trực thuộc Trung ương và Hiệp hội Thể thao CAND tổ chức.

Ngày chạy được tổ chức nhằm khơi dậy tinh thần tập luyện TDTT, nâng cao thể chất và đời sống tinh thần cho cán bộ, chiến sĩ cũng như nhân dân. Qua đó, đẩy mạnh thực hiện Cuộc vận động "Toàn dân rèn luyện thân thể theo gương Bác Hồ vĩ đại", hướng tới xây dựng một xã hội khỏe mạnh, năng động. Đặc biệt, sự kiện khẳng định vai trò của thể dục thể thao cũng như của lực lượng CAND cùng các cơ quan truyền thông trong việc trở thành cầu nối, thắt chặt tinh thần đoàn kết trong nhân dân.

Ban tổ chức Ngày chạy đặt mục tiêu phấn đấu đạt trên 1 triệu người đăng ký tham gia trên phạm vi toàn quốc. Theo kế hoạch, Ngày chạy Olympic sẽ diễn ra đồng loạt từ 6h30 phút đến 10h30 phút ngày 22.3 với hệ thống các điểm cầu gồm: Điểm cầu chính cấp Bộ, diễn ra tại khu vực Quảng trường Đông Kinh Nghĩa Thục - Hồ Hoàn Kiếm (Hà Nội), dự kiến huy động từ 8.000 - 10.000 người. Điểm cầu cấp tỉnh, tổ chức tại quảng trường, khu di tích hoặc điểm văn hóa của 33 tỉnh, thành phố, dự kiến huy động từ 3.000 - 6.000 người mỗi điểm. Điểm cầu cấp cơ sở, tổ chức tại các xã, phường, đặc khu với quy mô từ 200 - 500 người tham gia mỗi đơn vị.

Thành phần tham gia Ngày chạy bao gồm lãnh đạo các Bộ, ngành, đoàn thể Trung ương; cán bộ, chiến sĩ CAND; học sinh, sinh viên; các câu lạc bộ thể thao và đông đảo tầng lớp nhân dân. Dự kiến để hưởng ứng sự kiện này sẽ có khoảng 2.500 nghệ sĩ, người nổi tiếng và vận động viên trên cả nước cùng đồng hành.

Nhằm đảm bảo điều kiện tốt nhất để sự kiện ý nghĩa này diễn ra thành công, Bộ Công an đã phân công nhiệm vụ cụ thể cho từng thành viên, chú trọng phương án đảm bảo an ninh trật tự, an toàn giao thông và y tế tại tất cả các điểm tổ chức. Tại các địa phương, lực lượng Công an các cấp đóng vai trò nòng cốt trong việc vận động nhân dân tham gia. **NGỌC NGUYỄN**

Bóng đá Iran và dấu hỏi World Cup

● **KHẢI HƯNG**

Viễn cảnh đội tuyển Iran không thể góp mặt tại vòng chung kết World Cup mùa hè năm nay đang trở thành một khả năng hiện hữu, trong bối cảnh căng thẳng leo thang giữa Iran và Mỹ tác động trực tiếp tới đời sống thể thao của quốc gia Trung Đông này. Phát biểu mới đây của Chủ tịch Liên đoàn Bóng đá Iran (FFIRI) Mehdi Taj đã làm dấy lên nhiều lo ngại, không chỉ với người hâm mộ Iran mà còn với FIFA và cộng đồng bóng đá quốc tế.

Iran (trái) có khả năng sẽ không tham dự World Cup 2026

Trong cuộc trả lời phỏng vấn trên truyền hình quốc gia Tehran, ông Mehdi Taj thừa nhận đội tuyển quốc gia Iran có thể không tham dự World Cup, dù đã chính thức giành quyền góp mặt từ vòng loại khu vực châu Á. "Với những gì đang xảy ra hôm nay và cuộc tấn công từ phía Mỹ, rất khó để lạc quan về khả năng dự World Cup. Quyết định cuối cùng thuộc về các nhà quản lý thể thao", Chủ tịch FFIRI nói.

Iran giành vé dự World Cup từ tháng 3.2025, đánh dấu lần thứ tư liên tiếp đội bóng này góp mặt ở ngày hội bóng đá lớn nhất hành tinh. Theo lịch bốc thăm, đại diện châu Á nằm ở bảng G cùng Bỉ, New Zealand và Ai Cập. Ba trận vòng bảng của Iran đều được lên kế hoạch thi đấu trên đất Mỹ trong tháng 6. Cụ thể, Iran sẽ gặp New Zealand ngày 15.6 và chạm trán Bỉ ngày 21.6 tại Los Angeles, trước khi kết thúc vòng bảng bằng trận đấu với Ai Cập tại Seattle vào ngày 26.6. Trên phương diện thể thao thuần túy, đây được xem là bảng đấu không dễ nhưng cũng không vượt quá khả năng của Iran, một trong những cường quốc của bóng đá châu Á và hiện nằm trong top 20 trên bảng xếp hạng FIFA.

Tuy nhiên, những toan tính chuyên môn đang bị phủ bóng bởi bối cảnh chính trị - an ninh ngày càng phức tạp. Căng thẳng địa chính trị leo thang giữa Iran và Mỹ, đặc biệt sau các hành động quân sự gần đây, khiến vấn đề di chuyển, an toàn và quan hệ ngoại giao trở thành rào cản lớn đối với sự hiện diện của đội tuyển Iran tại giải đấu tổ chức trên đất Mỹ.

Không chỉ World Cup, bóng đá trong nước Iran cũng chịu ảnh hưởng trực tiếp. Ông Mehdi Taj xác nhận giải vô địch quốc gia Iran đã bị hoãn vô thời hạn do tình hình an ninh bất ổn. Đây là quyết định hiếm hoi, phản ánh mức độ nghiêm trọng của khủng hoảng hiện tại.

Trước những diễn biến tại Iran, FIFA tỏ ra thận trọng. Tổng thư ký FIFA Mattias Grafstrom cho biết tổ chức này đang theo dõi sát tình hình và còn quá sớm để đưa ra bình luận chi tiết. "Sáng nay tôi cũng đọc tin tức giống như các bạn. Chúng tôi đã có cuộc họp và hiện còn quá sớm để bình luận cụ thể, nhưng FIFA sẽ theo dõi chặt chẽ các diễn biến trên toàn thế giới", ông Grafstrom phát biểu bên lề cuộc họp thường niên của Hội đồng Hiệp hội Bóng đá Quốc tế (IFAB) tại Cardiff, xứ Wales.

Người đứng đầu bộ máy điều hành FIFA nhấn mạnh, trọng tâm của tổ chức là đảm bảo một kỳ World Cup an toàn, với sự tham gia đầy đủ của các đội tuyển đã giành quyền góp mặt. "Chúng tôi đã tổ chức lễ bốc thăm vòng chung kết với sự hiện diện của tất cả các đội. Mục tiêu của FIFA là một kỳ World Cup an toàn. Chúng tôi sẽ tiếp tục liên lạc với ba chính phủ nước chủ nhà như thường lệ. Mọi người sẽ được an toàn", ông Grafstrom nói.

World Cup 2026 do Mỹ, Mexico và Canada đồng đăng cai. Trong bối cảnh đó, việc một đội tuyển có khả năng không thể thi đấu tại Mỹ vì lý do chính trị - an ninh đặt FIFA vào tình thế khó xử, giữa nguyên tắc thể thao thuần túy và các yếu tố thực tế không thể bỏ qua. Trong trường hợp Iran buộc phải rút lui, FIFA được cho là đã tính đến các phương án thay thế. UAE được nhắc đến như một ứng viên tiềm năng, dù thành tích của họ ở vòng loại không vượt trội so với Iraq. Một kịch bản khác là tuyển Iraq sẽ thế chỗ Iran tại vòng chung kết, trong khi UAE tham dự trận play-off liên lục địa.

Mỗi phương án đều đặt ra những câu hỏi về tính công bằng và tiền lệ. Việc thay thế một đội đã giành vé bằng đội khác vì lý do ngoài chuyên môn là tình huống nhạy cảm, đòi hỏi FIFA phải cân nhắc kỹ lưỡng để tránh tranh cãi kéo dài. Trong lịch sử World Cup, không thiếu những trường hợp chính trị tác động tới thể thao, nhưng mỗi lần như vậy đều để lại hệ quả lâu dài đối với uy tín và vai trò điều phối của FIFA. Bài toán với Iran vì thế không chỉ là câu chuyện của một đội tuyển, mà còn là phép thử đối với khả năng điều hành của tổ chức bóng đá lớn nhất thế giới.

Việc Iran có thể không dự World Cup, nếu xảy ra sẽ là cú sốc lớn với người hâm mộ nước này. Trong nhiều thập kỷ, bóng đá là một trong số ít lĩnh vực giúp Iran hiện diện tích cực trên bản đồ quốc tế, mang lại niềm tự hào và sự kết nối với thế giới bên ngoài. Ở chiều ngược lại, World Cup cũng được xem là không gian hiếm hoi nơi các quốc gia có thể đối đầu trên sân cỏ thay vì ngoài chiến trường. Việc một đội tuyển vắng mặt vì căng thẳng địa chính trị đặt ra câu hỏi về khả năng thể thao thực hiện vai trò "cầu nối" trong bối cảnh thế giới ngày càng phân cực.

Hiện tại, chưa có quyết định chính thức nào được đưa ra. FIFA tiếp tục theo dõi tình hình, trong khi Liên đoàn Bóng đá Iran và các cơ quan quản lý thể thao nước này đứng trước lựa chọn khó khăn giữa quyền lợi thể thao và những cân nhắc an toàn - chính trị. Dù kết cục ra sao, câu chuyện của Iran cho thấy World Cup không chỉ là lễ hội bóng đá, mà còn phản chiếu rõ nét những biến động của thế giới đương đại. ■

Để không còn nỗi đau ngày đầu xuân

Những ngày đầu năm mới, khi tiếng trống hội vang lên rộn ràng khắp làng quê, không ai nghĩ rằng một sự cố đau lòng lại xảy ra tại hội vật làng Thái Lai, xã Kim Anh (Hà Nội). Sự ra đi đột ngột của một đô vật khiến không khí lễ hội vốn tưng bừng bỗng chùng xuống.

Hội vật từ lâu đã là một nét đẹp văn hóa truyền thống trong đời sống cộng đồng người Việt Nam. Trên những sới vật đầu xuân, tinh thần thượng võ, sự gan dạ và ước mong về một năm mới bình an, sung túc được gửi gắm qua từng keo đấu. Hội vật làng Thái Lai cũng nằm trong mạch nguồn truyền thống ấy. Điều không ai mong muốn đã xảy ra là một sự cố hy hữu trong quá trình thi đấu, để lại mất mát lớn cho gia đình và người thân đô vật, đồng thời gióng lên hồi chuông về công tác tổ chức các hoạt động thể thao đối kháng tại lễ hội.

Theo ý kiến của các chuyên gia thể thao, trong các môn thi đấu đối kháng, đặc biệt là vật truyền thống, yếu tố kỹ thuật và an toàn luôn phải được đặt lên hàng đầu. Dù mang tính phong trào hay biểu diễn trong khuôn khổ lễ hội, việc tổ chức vẫn cần tuân thủ những nguyên tắc cơ bản của một giải đấu thể thao đó là có ban tổ chức rõ ràng, có điều lệ cụ thể, có lực lượng chuyên môn và y tế túc trực.

Trước hết, điều kiện sân bãi, mặt sới, không gian thi đấu phải được bảo đảm. Luật thi đấu cần quy định chặt chẽ về hạng cân, tránh để xảy ra sự chênh lệch quá lớn giữa các vận động viên; không bố trí thi đấu không phù hợp về thể trạng. Việc kiểm tra sức khỏe trước khi tham gia là yêu cầu quan trọng, nhằm bảo đảm người thi đấu có đủ thể lực, không sử dụng rượu, bia hay các chất kích thích trước khi lên sới.

Các chuyên gia cũng nhấn mạnh, người tham gia cần có hiểu biết nhất định về kỹ thuật và luật lệ cơ bản của môn vật. Với vận động viên chuyên nghiệp, khi trở về thi đấu tại hội làng, nhiều người thường lựa chọn những đòn thế mang tính biểu diễn, hạn chế tối đa nguy cơ chấn thương. Tuy nhiên, với những đô vật không chuyên, nếu thiếu kỹ năng xử lý tình huống, chỉ một động tác thiếu kiểm soát cũng có thể dẫn đến hậu quả nghiêm trọng.

Sự cố tại Thái Lai là điều không ai mong muốn. Trong nỗi tiếc thương, điều quan trọng hơn cả là cần nhìn nhận đây như một lời nhắc nhở để các địa phương thận trọng hơn khi tổ chức các môn thể thao đối kháng trong khuôn khổ lễ hội xuân.

VÂN GIANG

● Tổng Biên tập: **NGUYỄN ANH VŨ**
● Phó Tổng Biên tập: **PHAN THANH NAM - NGUYỄN VĂN MƯỜI**
● **TÒA SOẠN - TRỊ SỰ VÀ PHÁT HÀNH:**
Số 141 Nguyễn Thái Học, phường Ô Chợ Dừa, TP Hà Nội - ĐT: 024.37265564 - E.mail: baovanhoa@fpt.vn
● **GPXB:** Số 370/GP-BTTTT ngày 05/7/2016 của Bộ Thông tin và Truyền thông

● **VĂN PHÒNG ĐẠI DIỆN PHÍA NAM:**
170 Nguyễn Đình Chiểu, phường Xuân Hòa, TP.HCM - ĐT/FAX: 028. 38230890 - 39100922
● **TRỤ SỞ VĂN PHÒNG ĐẠI DIỆN PHÍA NAM TẠI TỈNH KHÁNH HÒA:**
211 Thống Nhất, phường Tây Nha Trang, tỉnh Khánh Hòa; ĐT: 0258. 3825008
● **TRỤ SỞ VĂN PHÒNG ĐẠI DIỆN PHÍA NAM TẠI TP ĐÀ NẴNG:**
12 Trương Hán Siêu, phường An Hải, TP Đà Nẵng - ĐT: 0236. 3897798

● **Chế bản:** Báo Văn Hóa
● **In tại:** Cty CP In Công đoàn Việt Nam

GIÁ: 5.000đ

Trung Đông "chao đảo" trước xung đột

● HỒNG NHUNG

Căng thẳng leo thang giữa Mỹ - Israel và Iran đã biến Trung Đông thành "điểm nóng" khi hai bên liên tiếp tiến hành các cuộc tấn công bằng tên lửa đạn đạo và máy bay không người lái (UAV) vào các mục tiêu quân sự và hạ tầng chiến lược.

Lực lượng cứu hộ và người dân tìm kiếm các nạn nhân trong đống đổ nát sau vụ tấn công được cho là do Mỹ và Israel thực hiện **Ảnh: AP**

Mỹ và Israel vào cuối tuần qua đã tiến hành các cuộc tấn công nhằm vào Iran, trong đó có thủ đô Tehran trong chiến dịch mà Tổng thống Mỹ Donald Trump mô tả là "chiến dịch quy mô lớn". Ngay sau đó, Iran đã nhanh chóng đáp trả bằng việc phóng tên lửa nhằm vào Israel và các căn cứ quân sự của Mỹ trong khu vực. Truyền thông nhà nước Iran dẫn thông báo cho biết lãnh tụ tối cao Iran Ali Khamenei đã thiệt mạng, tuyên bố 40 ngày quốc tang và kỳ nghỉ lễ quốc gia kéo dài 7 ngày để tưởng niệm ông.

Trước diễn biến leo thang căng thẳng, nhiều quốc gia đã kêu gọi công dân rời khỏi Israel và Iran sớm nhất có thể trong bối cảnh căng thẳng leo thang. Xung đột cũng làm gián đoạn chuyến bay trên khắp Trung Đông và các khu vực khác khi nhiều quốc gia trong khu vực đóng cửa không phận và các sân bay quan trọng kết nối châu Âu, châu Phi và phương Tây với châu Á bị ảnh hưởng trực tiếp. Hàng trăm nghìn hành khách đã bị mắc kẹt hoặc phải chuyển hướng đến các sân bay khác sau khi Israel, Qatar, Syria, Iran, Iraq, Kuwait và Bahrain đóng cửa không phận.

Theo dữ liệu vận hành từ Cơ quan Quản lý Sân bay Dubai và hệ thống theo dõi bay thời gian thực FlightRadar24, hàng trăm chuyến bay bị hủy bỏ hoàn toàn hoặc rơi vào tình trạng hoãn chuyến kéo dài. Dubai và Doha hiện nằm tại giao điểm của các tuyến bay Đông - Tây, trung chuyển lưu lượng đường dài giữa châu Âu và châu Á thông qua mạng lưới chuyến bay nối chuyến được lên lịch chặt chẽ. Hiện sân bay Dubai đã hư hại, nếu sân bay phải đóng cửa kéo dài, tác động sẽ lan xa vượt ra ngoài khu vực, buộc các hãng hàng không trên toàn cầu phải đổi lộ trình hoặc hủy dịch vụ.

Nhiều máy bay từ châu Âu như Dublin, Warsaw, Istanbul đã bay được nửa đường nhưng phải quay ngược trở lại vì không thể hạ cánh. Các chuyến bay từ Mỹ đi Ấn Độ hay Đông Nam Á vốn phải đi qua vùng Vịnh, giờ đây phải đáp xuống Cairo, Ai Cập hay Athens, Hy Lạp. Nhiều khách từ Sri Lanka hay Bangladesh cũng phải hạ cánh tạm thời tại Oman thay vì đến Dubai như dự định. Các động thái này phản ánh tâm lý thận trọng của cộng đồng quốc tế trước nguy cơ leo thang, đồng thời cho thấy lo ngại về những hệ lụy an ninh và kinh tế có thể phát sinh.

Trước những diễn biến trên, Hội đồng Bảo an Liên Hợp Quốc đã triệu tập một cuộc họp khẩn để thảo luận về các cuộc tấn công của Mỹ và Israel nhằm vào Iran, cũng như những diễn biến leo thang sau đó trong khu vực. Tổng Thư ký Liên Hợp Quốc António Guterres đã lên án các cuộc không kích của Israel nhằm vào Iran cũng như các hành động đáp trả của Iran. "Việc Mỹ và Israel sử dụng vũ lực chống lại Iran, cùng với các hành động trả đũa sau đó của Iran trên toàn khu vực, đã làm suy yếu hòa bình và an ninh quốc tế", ông António Guterres nêu rõ trong một tuyên bố, đồng thời kêu gọi các bên lập tức ngừng bắn và quay trở lại bàn đàm phán.

Những diễn biến mới liên quan đến căng thẳng giữa Mỹ, Israel và Iran tiếp tục thu hút sự quan tâm của cộng đồng quốc tế, trong bối cảnh nhiều bên kêu gọi kiềm chế và ưu tiên giải pháp ngoại giao nhằm ngăn ngừa nguy cơ bất ổn lan rộng tại Trung Đông. Các nước như Mỹ, Nga, Anh, Liên minh châu Âu, Australia, Trung Quốc và Ấn Độ… cũng bày tỏ lo ngại về xung đột quân sự Mỹ, Israel và Iran, đồng thời phát cảnh báo an ninh, khuyến nghị công dân hạn chế đi lại tới Israel và Iran.

Về phía Việt Nam, trước những diễn biến mới liên quan đến tình hình tại khu vực, Bộ Ngoại giao và các cơ quan liên quan trong nước đã chỉ đạo các cơ quan đại diện Việt Nam tại Iran và Israel phối hợp chặt chẽ với các cơ quan chức năng trong nước, các cơ quan đại diện Việt Nam tại các địa bàn lân cận, các cơ quan chức năng, các cơ quan ngoại giao sở tại theo dõi sát tình hình, sẵn sàng các biện pháp cần thiết bảo đảm an toàn cho công dân Việt Nam và trụ sở các cơ quan đại diện.

Việt Nam bày tỏ quan ngại sâu sắc về tình hình xung đột leo thang phức tạp tại khu vực Trung Đông, đe dọa nghiêm trọng tính mạng và an toàn của người dân, hòa bình, ổn định của khu vực và thế giới. Đồng thời kêu gọi các bên liên quan kiềm chế tối đa, chấm dứt ngay các hành động leo thang căng thẳng, bảo vệ dân thường và các cơ sở hạ tầng thiết yếu, giải quyết bất đồng bằng các biện pháp hòa bình, tuân thủ nghiêm túc luật pháp quốc tế, Hiến chương và các nghị quyết liên quan của Liên Hợp Quốc, tôn trọng chủ quyền và toàn vẹn lãnh thổ của các quốc gia, tạo điều kiện thuận lợi cho các đàm phán hòa bình vì an ninh, an toàn, hòa bình, ổn định ở khu vực và trên thế giới. ■

GÓC BÌNH LUẬN

Tìm kiếm giải pháp bền vững

● LƯƠNG SAN

Giữa làn sóng tranh luận toàn cầu về việc hạn chế thanh thiếu niên sử dụng mạng xã hội, Hàn Quốc chọn cách tiếp cận thận trọng. Thay vì mạnh tay cấm như Australia hay Tây Ban Nha, Seoul quan sát, lắng nghe và cân nhắc kỹ lưỡng từ những bài học trước đây.

Áp lực quốc tế đang gia tăng khi nhiều chính phủ lo ngại ngày càng lớn về chứng nghiện mạng xã hội, các vấn đề sức khỏe tâm thần, bắt nạt trực tuyến và việc trẻ em tiếp xúc sớm với nội dung tình dục hoặc bạo lực. Việc Australia trở thành quốc gia đầu tiên cấm trẻ em dưới 16 tuổi sử dụng các nền tảng mạng xã hội phổ biến từ tháng 12 năm ngoái đã tạo hiệu ứng lan rộng, thúc đẩy nhiều nước châu Âu và châu Á xem xét biện pháp tương tự.

Hàn Quốc cho rằng lệnh cấm toàn diện không chỉ là vấn đề pháp lý mà còn liên quan đến yếu tố xã hội, văn hóa và kỹ thuật. Một quan chức Ủy ban Truyền thông và Thông tin cho biết chưa có "lộ trình cụ thể" vì cần sự đồng thuận rộng rãi; dự luật hạn chế người dưới 16 tuổi vẫn đình trệ do ranh giới giữa các nền tảng ngày càng mờ nhạt và việc khai gian tuổi khá dễ dàng.

Sự thận trọng của Hàn Quốc bắt nguồn từ bài học quá khứ. Năm 2011, nước này từng áp dụng "luật tắt máy" cấm thanh thiếu niên chơi game trực tuyến vào ban đêm, nhưng quy định bị bãi bỏ sau một thập kỷ vì xâm phạm quyền riêng tư, gây tổn hại cho ngành game và kém hiệu quả. Điều đó khiến các nhà hoạch định chính sách thận trọng hơn với những biện pháp cứng rắn mang tính áp đặt.

Trong lúc chính phủ còn cân nhắc, mạng xã hội đã trở thành một phần quen thuộc trong đời sống giới trẻ. Khảo sát năm 2025 của Quỹ Báo chí Hàn Quốc cho thấy hơn 70% thanh thiếu niên sử dụng mạng xã hội, khoảng một nửa dùng hằng ngày. Nhiều em xem đây là "cửa sổ nhìn ra thế giới" để cập nhật xu hướng và kết nối bạn bè, dù thừa nhận khó kiểm soát thời gian sử dụng.

Thay vì cấm đoán, nhiều em mong muốn được đầu tư mạnh vào giáo dục kỹ năng số và hiểu biết truyền thông qua các lớp học thực tế, phù hợp lứa tuổi. Trong bối cảnh đó, sự thận trọng của Hàn Quốc có thể không phải là chậm chạp, mà là nỗ lực tìm kiếm giải pháp bền vững hơn để vừa bảo vệ thanh thiếu niên trước mặt trái của mạng xã hội, vừa trang bị cho họ khả năng tự bảo vệ mình trong thế giới số ngày càng phức tạp. ■

Đường bay Trung Quốc - Nhật Bản giảm mạnh dịp Tết

Dữ liệu mới nhất cho thấy các đường bay giữa Trung Quốc và Nhật Bản tiếp tục thu hẹp trong dịp Tết Nguyên đán 2026, trái ngược với xu hướng phục hồi mạnh ở các điểm đến chặng ngắn trong khu vực. Theo nền tảng phân tích dữ liệu giao thông Trung Quốc (DAST), nhiều tuyến bay đến Nhật Bản ghi nhận mức sụt giảm đáng kể.

Cụ thể, tuyến Thượng Hải (Phố Đông) - Kansai giảm từ 210 chuyến năm 2025 xuống còn 120 chuyến năm 2026. Tuyến Thượng Hải - Narita cũng giảm từ 155 chuyến xuống còn 121 chuyến.

TRÂM ANH

Xe điện trật bánh khiến nhiều người thương vong ở Italia

Hai người thiệt mạng và khoảng 40 người bị thương trong vụ xe điện trật bánh xảy ra tại thành phố Milan, Italia. Theo phát ngôn viên lực lượng cứu hỏa địa phương, sự cố xảy ra trên đường Vittorio Veneto, gần Ga Trung tâm, khi một trong những mẫu xe điện mới nhất đang hoạt động bất ngờ trật khỏi đường ray và lao vào cửa kính của một cửa hàng bên đường.

Lực lượng cứu hộ đã nhanh chóng có mặt tại hiện trường, triển khai 13 xe cứu thương để đưa các nạn nhân đi cấp cứu. Một nhân chứng cho biết các đội bảo vệ dân sự đã dựng lều dã chiến nhằm hỗ trợ và sơ cứu người bị thương ngay tại chỗ.

KHẢ HÂN